

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Elisan ompelimo

Toim. Aija Lund

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Elisan ompelimo

Toim. Aija Lund

Turun kristillisen opiston säätiö

Teksti:

Tuula Lindgren

Tehtävien tekijät:

Heidi Jokiniemi
Leena-Marjut Aaltonen
Jaana Parikka

Oikoluku:

Saija Gustafsson

Kuvat:

Juha Nurminen

Taitto:

Janne Peltonen

© Turun kristillisen opiston säätiö

ISBN 978-952-5803-10-5

Finepress Oy, Turku 2009

Tervehdys kirjan tekijöiltä

Kädessäsi on harjoituskirja ***Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Elisan ompelimo***. Kirjan on tarkoitus parantaa lukemisen ja kirjoittamisen taitoja. Kirja sopii niin lapsille kuin aikuisillekin. Sen harjoituksia voi tehdä yksin tai ryhmässä ohjaajan tuella.

Harjoituskirjassa on jatkokertomuksena kolme Tuula Lindgrenin kirjoittamaa tarinaa: *Elisa alkaa ommella*, *Elisa perustaa ompelimon* ja *Ompelimon avajaiset*. Kaikki tarinat toimivat myös itsenäisinä kokonaisuuksina.

Kummankin tarinan jälkeen on erilaisia harjoituksia, jotka kuntouttavat lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia monella eri tavalla. Yhdet tehtävät auttavat löytämään äänne-kirjain-pareja. Toisten avulla harjoittelet tavujen ja sanojen hahmottamista. Kolmannenlaiset tehtävät auttavat muodostamaan lauseita. Joissakin tehtävissä autetaan ymmärtämään paremmin sitä, mitä on luettu.

Lukipulma on aina yksilöllinen. Siksi jokainen voi käyttää kirjaa omalla tavallaan. Joku voi lukea tarinoita ja tehdä tehtäviä järjestyksessä. Joku toinen taas valitsee itselleen parhaiten sopivat tehtävät.

Tehtäväsivut ovat värillisiä. Tehtävien oikeat vastaukset ovat heti seuraavalla sivulla. Näin tarkistaminen on helppoa. Vastaussivu kannattaa taittaa piiloon ja yrittää tehtävien tekoa ensin itse.

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Elisan ompelimo on tuotettu Verkko-Lukki-hankkeessa. Verkko-Lukki (2006–2009) on Turun kristillisen opiston hallinnoima ja Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama projekti, joka tuottaa aineistoa lukemisen ja kirjoittamisen taitojen tukemiseen.

Toivomme, että antaisit palautetta kirjasta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen lukituki@tk-opisto.fi. Kiitos!

Harjoittelun iloa!

Sisällys

I Elisa alkaa ommella	9
1. Sanan kirjaimet	10
Sanan kirjaimet – Oikeat vastaukset	12
2. Sanan viimeinen kirjain	14
Sanan viimeinen kirjain – Oikeat vastaukset.....	15
3. Puuttuvat kirjaimet	16
Puuttuvat kirjaimet – Oikeat vastaukset	17
4. Lisää oikeat kirjaimet	18
Lisää oikeat kirjaimet – Oikeat vastaukset	19
5. Ensimmäinen tavu	20
Ensimmäinen tavu – Oikeat vastaukset	21
6. Tavujen lukumäärä.....	22
Tavujen lukumäärä – Oikeat vastaukset.....	23
7. Tavuista sana	24
Tavuista sana – Oikeat vastaukset	25
8. Oikein kirjoitettu sana.....	26
Oikein kirjoitettu sana – Oikeat vastaukset	28
9. Yksikkö ja monikko	30
Yksikkö ja monikko – Oikeat vastaukset	31
10. Puuttuvat sanat.....	32
Puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset	33
11. Vastakohdat	34
Vastakohdat – Oikeat vastaukset	35
12. Poista ylimääräiset sanat	36
Poista ylimääräiset sanat – Oikeat vastaukset.....	39
13. Samaa tarkoittavat virkkeet	42
Samaa tarkoittavat virkkeet – Oikeat vastaukset	44
14. Tarinan henkilöt	46
Tarinan henkilöt – Oikeat vastaukset	47
15. Totta vai tarua?	48
Totta vai tarua? – Oikeat vastaukset	49

II Elisa perustaa ompelimon	51
1. Alkukirjaimet.....	52
Alkukirjaimet – Oikeat vastaukset.....	53
2. Loppukirjaimet	54
Loppukirjaimet – Oikeat vastaukset	55
3. Korjaa sana	56
Korjaa sana – Oikeat vastaukset.....	57
4. Tavut sanoiksi	58
Tavut sanoiksi – Oikeat vastaukset.....	59
5. Sanan viimeinen tavu	60
Sanan viimeinen tavu – Oikeat vastaukset	61
6. Etsi yhdyssanat	62
Etsi yhdyssanat – Oikeat vastaukset	63
7. Riittelyt	64
Riittelyt – Oikeat vastaukset.....	65
8. Samaa tarkoittavat sanat	66
Samaa tarkoittavat sanat – Oikeat vastaukset	67
9. Vastakohdat	68
Vastakohdat – Oikeat vastaukset	69
10. Virkkeen tekijä	70
Virkkeen tekijä – Oikeat vastaukset	71
11. Lue virkkeet	72
Lue virkkeet – Oikeat vastaukset	73
12. Aikamuoto	74
Aikamuoto – Oikeat vastaukset	75
13. Samaa tarkoittavat virkkeet	76
Samaa tarkoittavat virkkeet – Oikeat vastaukset	78
14. Puuttuvat sanat	80
Puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset	81
15. Tapahtumajärjestys	82
Tapahtumajärjestys – Oikeat vastaukset.....	83
16. Monivalintatehtävä.....	84
Monivalintatehtävä – Oikeat vastaukset	86

III Ompelimon avajaiset	89
1. Sanan kirjaimet	90
Sanan kirjaimet – Oikeat vastaukset	91
2. Sanan monikkomuoto	92
Sanan monikkomuoto – Oikeat vastaukset	93
3. Oikeat alkukirjaimet	94
Oikeat alkukirjaimet – Oikeat vastaukset	95
4. Yhdistä tavut sanaksi	96
Yhdistä tavut sanaksi – Oikeat vastaukset	98
5. Tavut sanoissa	100
Tavut sanoissa – Oikeat vastaukset	101
6. Kirjainjono	102
Kirjainjono – Oikeat vastaukset	103
7. Yhdyssanat	104
Yhdyssanat – Oikeat vastaukset	105
8. Vastakohdat	106
Vastakohdat – Oikeat vastaukset	107
9. Täydennä virkkeet	108
Täydennä virkkeet – Oikeat vastaukset	109
10. Alleviivaa erisnimet	110
Alleviivaa erisnimet – Oikeat vastaukset	111
11. Lisää puuttuvat sanat	112
Lisää puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset	113
12. Tarinasta löytyvät virkkeet	114
Tarinasta löytyvät virkkeet – Oikeat vastaukset	115
13. Vastauksille kysymykset	116
Vastauksille kysymykset – Oikeat vastaukset	117
14. Valitse virkkeille oikeat loput	118
Valitse virkkeille oikeat loput – Oikeat vastaukset	120
15. Totta vai tarua?	122
Totta vai tarua? – Oikeat vastaukset	123

I Elisa alkaa ommella

Lasten koulunkäynti lähti mukavasti käyntiin, ja romaniperheen arkeen tuli tuttu rutiini. Raineri ja lapset lähtivät aamulla ja Elisa jäi kotiin omille töilleen. Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poikkesi tupaan. Silloin keitettiin kahvit ja juteltiin.

Eräänä tällaisena aamuna tulivat Topin tytöt tervehtimään Elisaa. Birgitta kiehautti kahvit, ja pian istuttiin keittiön pöydän ääressä juttelemassa. Nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko tämä ommella muutaman röijyn hänelle. Kankaat kun sattuiivat olemaan sopivasti mukana. Birgitta kaivoi pussistaan esille ihania kankaita. Uudet hameetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla viikolla ompelijalta. Mikäpä siinä auttoi? Olihan Elisa itse kesällä luvannut ommella Birgitalle, ja nyt oli lupauksen lunastamisen aika. Olihan Tanjakin luvannut ostaa serkulleen kankaan voitettuaan totossa viime kesänä. Sen voittolapun oli Birgitta ostanut Tanjalle. Elisan sisko oli ostanut Ruotsista kauniin kankaan, jonka Tanja oli antanut Birgitalle. Elisa otti mitat, ja röijyt olisivat viikon päästä valmiita. Nyt oli vain kaivettava koneet esille varastosta, jossa ne olivat vielä muuton jäljiltä.

Birgitta tuli hakemaan röijynsä sovittuna päivänä. Nuori nainen näytti siltä, kuin jokin asia olisi mietityttänyt häntä. Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ympäri ovensuussa, mutta oli kuitenkin muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit. Elisa mietti asiaa hetken, mutta istahti sitten koneen ääreen ompelemaan omaa röijyään kokoon. Hän aikoi ommella itselleen muutaman röijyn valmiiksi, sillä pian alkaisi tulla uusia tilauksia, kunhan naiset näkisivät Birgitan röijyt. Seuraavalle viikolle voisikin jo ottaa muutaman.

Kunhan lapsilla alkaisi syysloma, voisi käydä Ruotsissa ostamassa lisää kankaita. Siellä oli kauppa, jossa myytiin edullisesti monenlaisia kankaita. Se oli ompelijan aarreaitta. Elisa hurautti ompelukoneellaan viimeisen sauman kiinni. Tähän tarvitsisi enää ommella nepparit. Hän ripusti röijyn henkariin. Se oli oikea käsityöläisen taidonnäyte!

1. Sanan kirjaimet

Etsi ja ympyröi listasta sanan kirjaimet mallin mukaan. Kirjaimet ovat listassa eri järjestyksessä kuin sanassa.

MALLI:

KOTIIN

Ⓢ E Ⓢ Ö Ⓢ Ⓢ P Ⓢ M Ⓢ

LAPSET

M T Ä A L S Z P E N

TUPAAN

Ä A Ä A N T U I V P

KAHVIT

W V H J A I T P K S

TYTÖT

T T T T O Ö Ä Y Y A

KEITTIÖN

K T T N Ö Ö E E I I

PÖYDÄN

O A Ö Ä Y B D P M N

RÖIJYN

N R P K Ö I H J L Y

KANKAAT

A K A K A M N T L H

PUSSISTAAN

S S S A A U I P N T

VIIKOLLA

A A I I V V L L K O

KESÄLLÄ

K E S S L L Ä Ä Ä Ö

SISKO

S S S I I K K K O O

MITAT

W W M I I T T A T R

VARASTOSTA

A A A O V S T R S T

PÄIVÄNÄ

P N Ä Ä Ä I W V M I

HYVÄSTIT

T T Y H S I V Ä R W

ASIAA

A E I I O U A A S S

TILAUKSIA

T I L A U K S I A M

RUOTSISSA

U O A I S S S R T T

SAUMAN

A E I O U A M S N W

Sanan kirjaimet – Oikeat vastaukset

Etsi ja ympyröi listasta sanan kirjaimet mallin mukaan. Kirjaimet ovat listassa eri järjestyksessä kuin sanassa.

MALLI:

KOTIIN

I E **I** Ö **O** **T** P **K** M **N**

LAPSET

M **T** Ä **A** **L** **S** Z **P** **E** N

TUPAAN

Ä **A** Ä **A** **N** **T** **U** I V **P**

KAHVIT

W **V** **H** J **A** **I** **T** P **K** S

TYTÖT

T **T** **T** T O **Ö** Ä **Y** Y A

KEITTIÖN

K **T** **T** **N** **Ö** Ö **E** E **I** **I**

PÖYDÄN

O A **Ö** **Ä** **Y** B **D** **P** M **N**

RÖIJYN

N **R** P K **Ö** **I** H **J** L **Y**

KANKAAT

A **K** **A** **K** **A** M **N** **T** L H

PUSSISTAAN

S **S** **S** **A** **A** **U** **I** **P** **N** **T**

VIIKOLLA

A (A) (I) (I) (V) V (L) (L) (K) (O)

KESÄLLÄ

(K) (E) (S) S (L) (L) (Ä) (Ä) Ä Ö

SISKO

S (S) (S) (I) I K K (K) (O) O

MITAT

W W (M) (I) I T (T) (A) (T) R

VARASTOSTA

(A) (A) (A) (O) (V) (S) (T) (R) (S) (T)

PÄIVÄNÄ

(P) (N) (Ä) (Ä) (Ä) (I) W (V) M I

HYVÄSTIT

(T) (T) (Y) (H) (S) (I) (V) (Ä) R W

ASIAA

(A) E (I) I O U (A) (A) (S) S

TILAUKSIA

(T) (I) (L) (A) (U) (K) (S) (I) (A) M

RUOTSISSA

(U) (O) (A) (I) (S) (S) (S) (R) T (T)

SAUMAN

(A) E I O (U) (A) (M) (S) (N) W

2. Sanan viimeinen kirjain

Valitse kullekin sanalle viimeinen kirjain kolmesta vaihtoehdosta. Tarkoituksena on muodostaa merkityksellisiä sanoja. Ympyröi oikeat vaihtoehdot.

MALLI:

mukavast   u   **i**   o

tutt   ö   u   y

erään   ö   a   ä

pia   m   v   n

sopivast   u   y   i

ihani   i   a   e

uude   t   d   p

seuraavall   a   i   o

viim   u   o   e

sovittun   e   u   a

lisä   ä   a   e

edullisest   e   u   i

monenlaisi   a   o   i

viimeise   v   n   m

kiinn   a   ä   i

Sanan viimeinen kirjain – Oikeat vastaukset

Valitse kullekin sanalle viimeinen kirjain kolmesta vaihtoehdosta. Tarkoituksena on muodostaa merkityksellisiä sanoja. Ympyröi oikeat vaihtoehdot.

MALLI:

mukavast   u   **i**   o

tutt   ö   **u**   y

erään   ö   a   **ä**

pia   m   v   **n**

sopivast   u   y   **i**

ihani   i   **a**   e

uude   **t**   d   p

seuraavall   **a**   i   o

viim   u   o   **e**

sovittun   e   u   **a**

lisä   **ä**   a   e

edullisest   e   u   **i**

monenlaisi   **a**   o   i

viimeise   v   **n**   m

kiinn   a   ä   **i**

3. Puuttuvat kirjaimet

Lue tarina ja täydennä sanoihin puuttuvat kirjaimet. Huomaa, että kirjaimia voi puuttua yksi tai kaksi (esim. m tai mm).

Romaniperheen arkeen tuli tu____u rutiini. Raineri ja lapset lähtivät aamu____a ja Elisa jäi kotiin omi____e töi____een. Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tu____u romaninainen poi____esi tupaan. Silloin keite____iin kahvit ja juteltiin.

Eräänä tä____aisena aa____una tulivat Topin ty____öt tervehtimään Elisaa. Birgitta kiehau____i kahvit, ja pian istu____iin kei____iön pöydän ääre____ä ju____elema____a. Nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko tämä o____ella muutaman röijyn häne____e. Kan____aat kun sa____uivat olemaan sopivasti mukana.

Birgitta kaivoi pu____istaan esi____e ihania kan____aita. Uudet hameetkin olivat kuule____a tulossa seuraava____a viiko____a ompelijalta. Elisa oli kesä____ä luva____ut omme____a Birgitalle. Elisa otti mi____at, ja röijyt olisivat vii____on päästä valmiita. Koneet oli kaive____ava esi____e varastosta, jossa ne olivat vielä muu____on jäljiltä.

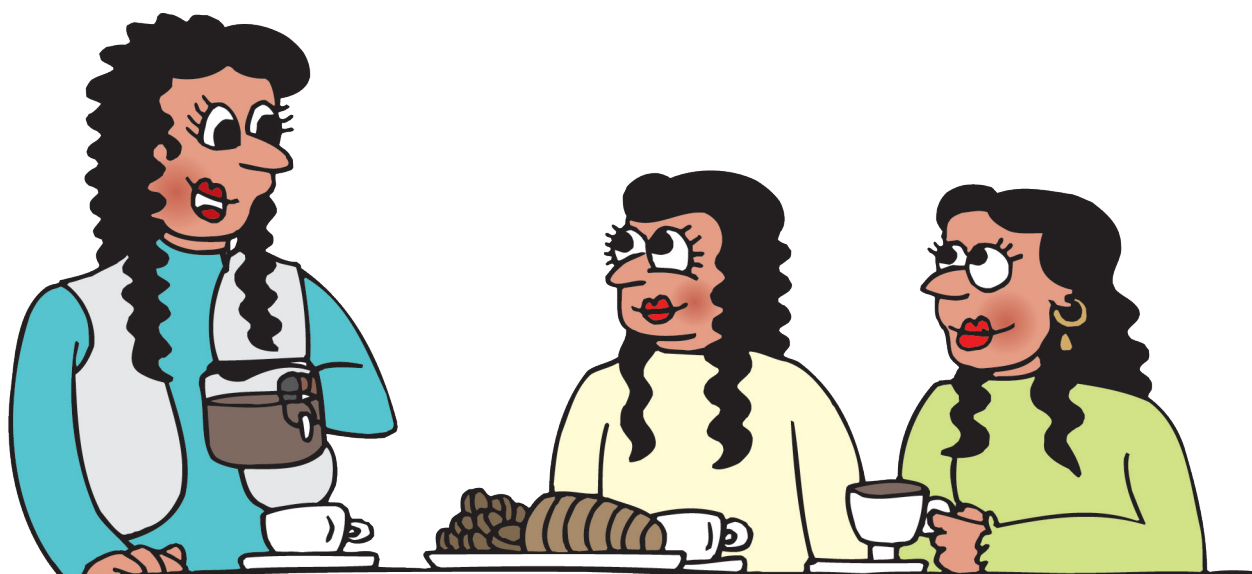
Puuttuvat kirjaimet – Oikeat vastaukset

Lue tarina ja täydennä sanoihin puuttuvat kirjaimet. Huomaa, että kirjaimia voi puuttua yksi tai kaksi (esim. m tai mm).

Romaniperheen arkeen tuli **tuttu** rutiini. Raineri ja lapset lähtivät aamu**lla** ja Elisa jäi kotiin omi**lle** töi**ll**een. Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku **tuttu** romaninainen poi**kk**esi tupaan. Silloin keite**tti**in kahvit ja juteltiin.

Eräänä tä**ll**aisena aam**u**na tulivat Topin tyt**t**öt tervehtimään Elisaa. Birgitta kieha**tti** kahvit, ja pian istu**tti**in keite**tti**ön pöydän ääre**ss**ä jut**tt**elemas**sa**. Nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko tämä om**mm**ella muutaman röijyn hän**lle**. Kank**ka**at kun satt**ui**vat olemaan sopivasti mukana.

Birgitta kaivoi puss**ista**an esil**le** ihania kank**ka**ita. Uudet hameetkin olivat kuule**mm**a tulossa seuraava**lla** viiko**lla** ompelijalta. Elisa oli kesä**ll**ä luvann**ut** omm**ella** Birgitalle. Elisa otti mi**tt**at, ja röijyt olisivat vii**kk**on päästä valmiita. Koneet oli kaive**tt**ava esil**le** varastosta, jossa ne olivat vielä muu**ton** jäljiltä.

4. Lisää oikeat kirjaimet

Lisää tekstiin oikeat kirjaimet. Sanoista puuttuu joko m- tai n-kirjain.

Birgitta kaivoi pussistaa__ esille iha__ia ka__kaita. Uudet ha__eetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla viikolla o__pelijalta. Elisa oli kesällä luvannut ommella Birgitalle, ja __yt oli lupaukse__ lu__asta__isen aika. Oliha__ Tanjaki__ luvannut ostaa serkullee__ ka__kaan voitettuaa__ totossa vii__e kesä__ä. Sen voittolapu__ oli Birgitta osta__ut. Elisa otti __itat, ja röijyt olisivat viiko__ päästä val__iita. Nyt oli vai__ kaivettava ko__eet esille varastosta, jossa ne olivat vielä __uuton jäljiltä.

Birgitta tuli hake__aa__ röijyensä sovittu__a päivä__ä. Nuori nainen __äytti siltä, kuin joki__ asia olisi __ietityttä__yt hä__tä. Vielä lähtiessää__ hän oli pyörähtä__yt y__päri ove__suussa, __utta oli kuite__kin __uuttanut __ieltään ja __ennyt ulos huikate__ hyvästit. Elisa __ietti hetke__, mutta istahti sitte__ ko__een ääreen o__pele__aan omaa röijyään. Hä__ aikoi ommella itselleen __uuta__an röijyn val__iiksi, sillä pia__ alkaisi tulla uusia tilauksia, ku__han naiset __äkisivät Birgitan röijyt. Seuraavalle viikolle voisiki__ jo ottaa __uuta__a__.

Ku__han lapsilla alkaisi syyslo__a, voisi käydä Ruotsissa osta__assa lisää ka__kaita. Siellä oli kauppa, jossa __yytiin edullisesti __onenlaisia kankaita. Se oli o__pelijan aarreaitta. Elisa hurautti o__pelukoneellaa__ vii__eisen sau__an kiinni. Tähä__ tarvitsisi e__ää ommella __epparit. Hän ripusti röijy__he__kariin. Se oli oikea käsityöläise__ taidonnäyte!

Lisää oikeat kirjaimet – Oikeat vastaukset

Lisää tekstiin oikeat kirjaimet. Sanoista puuttuu joko m- tai n-kirjain.

Birgitta kaivoi pussistaan esille ihania kankaita. Uudet hameetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla viikolla ompelijalta. Elisa oli kesällä luvannut ommella Birgitalle, ja nyt oli lupauksen lunastamisen aika. Olihan Tanjakin luvannut ostaa serkulleen kankaan voitettuaan totossa viime kesänä. Sen voittolapun oli Birgitta ostanut. Elisa otti mitat, ja röijyt olisivat viikon päästä valmiita. Nyt oli vain kaivettava koneet esille varastosta, jossa ne olivat vielä muuton jäljiltä.

Birgitta tuli hakemaan röijyensä sovittuna päivänä. Nuori nainen näytti siltä, kuin jokin asia olisi mietityttänyt häntä. Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ympäri ovensuussa, mutta oli kuitenkin muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit. Elisa mietti hetken, mutta istahti sitten koneen ääreen ompelemaan omaa röijyään. Hän aikoi ommella itselleen muutaman röijyn valmiiksi, sillä pian alkaisi tulla uusia tilauksia, kunhan naiset näkisivät Birgitan röijyt. Seuraavalle viikolle voisikin jo ottaa muutaman.

Kunhan lapsilla alkaisi syysloma, voisi käydä Ruotsissa ostamassa lisää kankaita. Siellä oli kauppa, jossa myytiin edullisesti monenlaisia kankaita. Se oli ompelijan aarreaitta. Elisa hurautti ompelukoneellaan viimeisen sauman kiinni. Tähän tarvitsisi enää ommella nepparit. Hän ripusti röijyn henkariin. Se oli oikea käsityöläisen taidonnäyte!

5. Ensimmäinen tavu

Ympyröi annetuista vaihtoehtoista sanojen ensimmäiset tavut mallin mukaan.

MALLI:

Raineri Ri Ra Ir Ar **Rai** Raa

Birgitta Pir Bi Birg Ta Bir At

Elisa El Eli E Ee Ell Ei

Topi Pi Po Ip Op Ot To

Tanja Jan Tan Nan Ta Ja Aj

lapset la laa lap pal te set

tytöt tyt tyy töt öt yt ty

nainen nen na naa nia nai nei

sisko si so os is sis sos

Ruotsissa Ru Ruo Ruot Roo Ruu Rot

Ensimmäinen tavu – Oikeat vastaukset

Ympyröi annetuista vaihtoehdoista sanojen ensimmäiset tavut mallin mukaan.

MALLI:

Raineri Ri Ra Ir Ar **Rai** Raa

Birgitta Pir Bi Birg Ta **Bir** At

Elisa El Eli **E** Ee Ell Ei

Topi Pi Po Ip Op Ot **To**

Tanja Jan **Tan** Nan Ta Ja Aj

lapset la laa **lap** pal te set

tytöt tyt tyy töt öt yt **ty**

nainen nen na naa nia **nai** nei

sisko si so os is **sis** sos

Ruotsissa Ru Ruo **Ruot** Roo Ruu Rot

6. Tavujen lukumäärä

Merkitse sanoihin tavut pystyviivoin. Yhdistä kustakin sanaryhmästä viivalla toisiinsa ne sanat, joissa on yhtä monta tavua.

k a i v o i

j ä i

v i i k o l l e

v o i t e t t u a a n

o l i v a t

o m p e l i j a n

j a

o t t i

p ä i v ä n ä

k a u p p a

o n

i h a n i a

k o n e e n

s e n

n e p p a r i t

m u k a v a s t i

n e

u u s i a

k e s k e y t y i v ä t

s a u m a n

k a u n i i n

e n

l u v a n n u t

s e u r a a v a l l a

Tavujen lukumäärä – Oikeat vastaukset

Merkitse sanoihin tavut pystyviivoin. Yhdistä kustakin sanaryhmästä viivalla toisiinsa ne sanat, joissa on yhtä monta tavua.

k a i v o i	→	o l i v a t
j ä i	→	o m p e l i j a n
v i i k o l l e	→	j a
v o i t e t t u a a n	→	o t t i

p ä i v ä n ä	→	k o n e e n
k a u p p a	→	s e n
o n	→	n e p p a r i t
i h a n i a	→	m u k a v a s t i

n e	→	k a u n i i n
u u s i a	→	e n
k e s k e y t y i v ä t	→	l u v a n n u t
s a u m a n	→	s e u r a a v a l l a

7. Tavuista sana

Yhdistä alkutavut lopputavuihin niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja. Tehtävän jokaisessa osassa muodostuu kolme sanaa. Käytä kutakin tavua vain yhden kerran. Kirjoita muodostuvat sanat viivoille.

ty	ko	_____
sis	nen	_____
nai	töt	ty-töt _____

aut	koi	_____
kai	toi	_____
ai	voi	_____

tu	ti	_____
miet	li	_____
voi	si	_____

u	me	_____
vii	nä	_____
sii	los	_____

tu	keen	_____
ar	tiin	_____
ko	paan	_____

Tavuista sana – Oikeat vastaukset

Yhdistä alkutavut lopputavuihin niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja. Tehtävän jokaisessa osassa muodostuu kolme sanaa. Käytä kutakin tavua vain yhden kerran. Kirjoita muodostuvat sanat viivoille.

ty → ko
sis → nen
nai → **töt**

sis-ko
nai-nen
ty-töt

aut → koi
kai → toi
ai → voi

ai-koi
aut-toi
kai-voi

tu → ti
miet → li
voi → si

miet-ti
tu-li
voi-si

u → me
vii → nä
sii → los

vii-me
sii-nä
u-los

tu → keen
ar → tiin
ko → paan

tu-keen
ko-tiin
ar-paan

8. Oikein kirjoitettu sana

Valitse virkkeeseen oikein kirjoitettu sana kolmesta vaihtoehdosta.

- Koulunkäynti lähti mukavasti käyntiin.
 Kolunkäynti
 Koulunkäytni

- Romaniperhen arkeen tuli tuttu rutiini.
 Romaaniperheen
 Romaniperheen

- Aamutuohot keskeytyivät joskus.
 Aamutouhut
 Aammutouhut

- Pian istuttiin keittiön pöydän ääressä juttelemassa.
 jutelemassa.
 juttelemasa.

- Birgitta kaivoi pussistaan ihania kangaita.
 kankaita.
 kaknaita.

- Uudet hameet olivat tulossa omplejijalta.
 onpelijalta.
 ompelijalta.

Birgitta tuli sovittuna päivänä hakemaan ____ röjynsä.
____ röijynsä.
____ röijysnä.

Lähtiessään hän vielä pyörähti ympäri ____ ovensuusa.
____ ovensuussa.
____ ovesuussa.

Pian alkaisi tulla uusia ____ tilauksia.
____ tilauksia.
____ tilauskia.

Ruotsalainen kangaskauppa oli ompelijan ____ aareaitta.
____ aarreaita.
____ aarreaitta.

Oikein kirjoitettu sana – Oikeat vastaukset

Valitse virkkeeseen oikein kirjoitettu sana kolmesta vaihtoehdosta.

Koulunkäynti lähti mukavasti käyntiin.
 Kolunkäynti
 Koulunkäytni

Romaniperhen arkeen tuli tuttu rutiini.
 Romaaniperheen
 Romaniperheen

Aamutuohot keskeytyivät joskus.
 Aamutouhut
 Aammutouhut

Pian istuttiin keittiön pöydän ääressä juttelemassa.
 jutelemassa.
 juttelemasa.

Birgitta kaivoi pussistaan ihania kangaita.
 kankaita.
 kaknaita.

Uudet hameet olivat tulossa omplejijalta.
 onpelijalta.
 ompelijalta.

Birgitta tuli sovittuna päivänä hakemaan ___ röjynsä.
X röijynsä.
___ röijysnä.

Lähtiessään hän vielä pyörähti ympäri ___ ovensuusa.
X ovensuussa.
___ ovesuussa.

Pian alkaisi tulla uusia **X** tilauksia.
___ tilauksia.
___ tilauskia.

Ruotsalainen kangaskauppa oli ompelijan ___ aareaitta.
___ aarreaita.
X aarreaitta.

9. Yksikkö ja monikko

Tehtävässä sanat on kirjoitettu yksikköön (esinettä tai asiaa on yksi kappale). Muunna sanat monikkoon (esineitä ja asioita on useampi kappale). Kirjoita kunkin sanan monikkomuoto viivalle.

yksikkö

monikko

lapsi

lapset _____

kahvi

_____

nainen

_____

kangas

_____

uusi

_____

mitta

_____

röijy

_____

kone

_____

asia

_____

kauppa

_____

neppari

_____

syysloma

_____

koulunkäynti

_____

Yksikkö ja monikko – Oikeat vastaukset

Tehtävässä sanat on kirjoitettu yksikköön (esineitä tai asiaa on yksi kappale). Muunna sanat monikkoon (esineitä ja asioita on useampi kappale). Kirjoita kunkin sanan monikkomuoto viivalle.

<u>yksikkö</u>	<u>monikko</u>
lapsi	<u>lapset</u>
kahvi	<u>kahvit</u>
nainen	<u>naiset</u>
kangas	<u>kankaat</u>
uusi	<u>uudet</u>
mitta	<u>mitat</u>
röijy	<u>röijyt</u>
kone	<u>koneet</u>
asia	<u>asiat</u>
kauppa	<u>kaupat</u>
neppari	<u>nepparit</u>
syysloma	<u>syyslomat</u>
koulunkäynti	<u>koulunkäynnit</u>

10. Puuttuvat sanat

Tehtävässä on virkkeitä tekstistä. Jokaisesta virkkeestä puuttuu sana tai sanoja. Valitse sanalistasta oikeat sanat jokaiseen tyhjään kohtaan. Käytä kutakin sanaa vain yhden kerran. Kirjoita oikeat sanat viivoille.

taidonnäyte	syysloma	käsityöläisen
aamutouhut	koulunkäynti	ompelukoneellaan
romaniperheen	ovensuussa	aarreaitta
voittolapun	romaninainen	

Lasten _____ lähti mukavasti käyntiin,
ja _____ arkeen tuli tuttu rutiini.

Joskus _____ keskeytyivät, kun
joku tuttu _____ poikkesi tupaan.

Sen _____ oli Birgitta ostanut Tanjalle.

Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ympäri
_____, mutta oli kuitenkin
muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit.

Kunhan lapsilla alkaisi _____,
voisi käydä Ruotsissa ostamassa lisää kankaita.

Se oli ompelijan _____.

Elisa hurautti _____
viimeisen sauman kiinni.

Se oli oikea _____
_____.

Puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on virkkeitä tekstistä. Jokaisesta virkkeestä puuttuu sana tai sanoja. Valitse sanalistasta oikeat sanat jokaiseen tyhjään kohtaan. Käytä kutakin sanaa vain yhden kerran. Kirjoita oikeat sanat viivoille.

taidonnäyte	syysloma	käsityöläisen
aamutouhut	koulunkäynti	ompelukoneellaan
romaniperheen	ovensuussa	aarreaitta
voittolapun	romaninainen	

Lasten **koulunkäynti** lähti mukavasti käyntiin, ja **romaniperheen** arkeen tuli tuttu rutiini.

Joskus **aamutouhut** keskeytyivät, kun joku tuttu **romaninainen** poikkesi tupaan.

Sen **voittolapun** oli Birgitta ostanut Tanjalle.

Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ympäri **ovensuussa**, mutta oli kuitenkin muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit.

Kunhan lapsilla alkaisi **syysloma**, voisi käydä Ruotsissa ostamassa lisää kankaita.

Se oli ompelijan **aarreaitta**.

Elisa hurautti **ompelukoneellaan** viimeisen sauman kiinni.

Se oli oikea **käsityöläisen taidonnäyte**.

11. Vastakohtat

Alleiviivaa annetun sanan vastakohta kolmesta vaihtoehdosta (esim. tuttu–vieras).

uudet	hienot	vanhat	suuret
tulossa	menossa	kaukana	sisään
seuraavalla	ensimmäisellä	edellisellä	huomisella
kesällä	aamulla	keväällä	talvella
kauniin	ruman	hassun	ilkeän
ulos	pois	sisään	alas
myytiin	annettiin	otettiin	ostettiin
viimeisen	toisen	ensimmäisen	huonoimman
kiinni	suljettu	esillä	auki

Vastakohtat – Oikeat vastaukset

Alleiviivaa annetun sanan vastakohta kolmesta vaihtoehdosta (esim. tuttu–vieras).

uudet	hienot	<u>vanhat</u>	suuret
tulossa	<u>menossa</u>	kaukana	sisään
seuraavalla	ensimmäisellä	<u>edellisellä</u>	huomisella
kesällä	aamulla	keväällä	<u>talvella</u>
kauniin	<u>ruman</u>	hassun	ilkeän
ulos	pois	<u>sisään</u>	alas
myytiin	annettiin	otettiin	<u>ostettiin</u>
viimeisen	toisen	<u>ensimmäisen</u>	huonoimman
kiinni	suljettu	esillä	<u>auki</u>

12. Poista ylimääräiset sanat

Alla olevat virkkeet on poimittu tekstistä. Jokaisessa virkkeessä on yksi tai useampi ylimääräinen sana. Alleviivaa ylimääräiset sanat. Kirjoita virkkeet viivoille ilman ylimääräisiä sanoja.

MALLI:

Raineri ja lapset **hapset** lähtivät aamulla ja Elisa jäi kotiin **lomille** omille töilleen.

Raineri ja lapset lähtivät aamulla ja Elisa jäi kotiin omille töilleen.

Silloin heitettiin keitettiin kahvit pahvit ja juteltiin.

Eräänä tällaisena haamuna aamuna amuna tulivat Topin työt tervehtimään Elisaa.

Muori nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko toisiko tämä ommella muutaman röijyn hänelle.

Birgitta kaivoi pussistaan kassistaan laukustaan esille vesille ihania kankaita.

Uudet suuret hameetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla edellisellä viikolla ompelijalta pompelijalta.

Mikäpä siinä aattoi auttoi?

Elisa otti mitat, ja röijyt olisivat viikon vikon päästä jäästä valmiita.

Nyt oli vain kaivettava koneet esille kesille varastosta, jossa he ne me te olivat vielä muuton jäljiltä.

Birgitta tuli sulii hakemaan röijyysä sovittuna häivänä päivänä.

Elisa mietti asiaa rasiaa hetken retken, mutta istahti sitten koneen sääreen ääreen ompelemaan omaa röijyään kokoon.

Hän aikoi taikoi ommella itselleen muutaman röijyn valmiiksi, sillä pian alkaisi tulla muusia uusia tilauksia, kunhan naiset väkisivät näkisivät Birgitan röijyt.

Kunhan lapsilla jalkaisi alkaisi syysloma, voisi toisi soisi käydä Ruotsissa ostamassa isää lisää kankaita.

Se oli ompelijan arreaitta aarreaitta aareaitta aarreaita.

Tähän vähän tarvitsi enää nenää ommella nepparit.

Hän ripusti röijyn henkariin jenkariin.

Poista ylimääräiset sanat – Oikeat vastaukset

Alla olevat virkkeet on poimittu tekstistä. Jokaisessa virkkeessä on yksi tai useampi ylimääräinen sana. Alleviivaa ylimääräiset sanat. Kirjoita virkkeet viivoille ilman ylimääräisiä sanoja.

MALLI:

Raineri ja lapset **hapset** lähtivät aamulla ja Elisa jäi kotiin **lomille** omille töilleen.

Raineri ja lapset lähtivät aamulla ja Elisa jäi kotiin omille töilleen.

Silloin **heitettiin** keitettiin kahvit **pahvit** ja juteltiin.

Silloin keitettiin kahvit ja juteltiin.

Eräänä tällaisena **haamuna** aamuna **amuna** tulivat Topin tytöt tervehtimään Elisaa.

Eräänä tällaisena aamuna tulivat Topin tytöt tervehtimään Elisaa.

Muori nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko **toisiko** tämä ommella muutaman röijyn hänelle.

Nuori nainen tiedusteli Elisalta, voisiko tämä ommella muutaman röijyn hänelle.

Birgitta kaivoi pussistaan **kassistaan laukustaan** esille **vesille** ihania kankaita.

Birgitta kaivoi pussistaan esille ihania kankaita.

Uudet **suuret** hameetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla **edellisellä** viikolla ompelijalta **pompelijalta**.

Uudet hameetkin olivat kuulemma tulossa seuraavalla viikolla ompelijalta.

Mikäpä siinä **aattoi** auttoi?

Mikäpä siinä auttoi?

Elisa otti mitat, ja röijyt olisivat viikon **vikon** päästä **jäästä** valmiita.

Elisa otti mitat, ja röijyt olisivat viikon päästä valmiita.

Nyt oli vain kaivettava koneet esille **kesille** varastosta, jossa **he** ne **me te** olivat vielä muuton jäljiltä.

Nyt oli vain kaivettava koneet esille varastosta, jossa ne olivat vielä muuton jäljiltä.

Birgitta tuli **suli** hakemaan röijynsä sovittuna **häivänä** päivänä.

Birgitta tuli hakemaan röijynsä sovittuna päivänä.

Elisa mietti asiaa **rasiaa** hetken **retken**, mutta istahti sitten koneen **sääreen** ääreen ompelemaan omaa röijyään kokoon.

Elisa mietti asiaa hetken, mutta istahti sitten koneen ääreen ompelemaan omaa röijyään kokoon.

Hän aikoi **taikoi** ommella itselleen muutaman röijyn valmiiksi, sillä pian alkaisi tulla **muusia** uusia tilauksia, kunhan naiset **väkisivät** näkisivät Birgitan röijyt.

Hän aikoi ommella itselleen muutaman röijyn valmiiksi, sillä pian alkaisi tulla uusia tilauksia, kunhan naiset näkisivät Birgitan röijyt.

Kunhan lapsilla **jalkaisi** alkaisi syysloma, voisi **toisi soisi** käydä Ruotsissa ostamassa **isää** lisää kankaita.

Kunhan lapsilla alkaisi syysloma, voisi käydä Ruotsissa ostamassa lisää kankaita.

Se oli ompelijan **arreaitta** aarreaitta **aareaitta aarreaita**.

Se oli ompelijan aarreaitta.

Tähän **vähän** tarvitsi enää **nenää** ommella nepparit.

Tähän tarvitsi enää ommella nepparit.

Hän ripusti röijyn henkariin **jenkariin**.

Hän ripusti röijyn henkariin.

13. Samaa tarkoittavat virkkeet

Tehtävässä on annettu tummennettuja virkkeitä mallivirkkeiksi. Kunkin mallivirkkeen alla on kolme vaihtoehtoa. Valitse vaihtoehdoista se, joka tarkoittaa samaa asiaa kuin mallivirke.

MALLI:

Se oli ompelijan aarreaitta.

- a) Aitassa oli ompelijan aarteita.
- b) Ompelijan aarteen ympärillä oli aita.
- c) **Siellä oli ompelijalle hyviä työvälineitä ja -tarvikkeita.**

Lasten koulunkäynti lähti mukavasti käyntiin, ja romaniperheen arkeen tuli tuttu rutiini.

- a) Lapset lähtivät mielellään kouluun, ja romaniperhe kutsui arkisin tuttuja käymään.
- b) Lasten koulun aloitus meni hyvin, ja kaikki romaniperheen arkipäivät sujuivat samalla tavalla.
- c) Koulunkäynti oli mukavaa, ja romaniperheen lapset kävivät tutuilla kylässä.

Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poikkesi tupaan.

- a) Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poikineen tupakoi.
- b) Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poistui huoneesta.
- c) Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen tuli käymään.

Birgitta kaivoi pussistaan esille ihania kankaita.

- a) Birgitta otti kassistaan esiin kauniita kankaita.
- b) Birgitta otti laukustaan esiin inhottavia kankaita.
- c) Birgitta otti säkistään esiin ihan hirveitä kankaita.

Olihan Elisa itse kesällä luvannut ommella Birgitalle, ja nyt oli lupauksen lunastamisen aika.

- a) Elisan täytyi nyt ommella Birgitalle, sillä hän oli kesällä luvannut niin.
- b) Elisan täytyi luvata ostaa ompelukone Birgitalle kesällä.
- c) Elisan täytyi itse ommella, sillä Birgitta lupasi ommella vain kesällä.

Nyt oli vain kaivettava koneet esille varastosta, jossa ne olivat vielä muuton jäljiltä.

- a) Muuton jälkeen kaivinkoneet varastettiin.
- b) Koneet oli laitettu varastoon muuton aikana, ja nyt ne pitäisi ottaa esille.
- c) Varastossa oli vielä koneiden jättämiä muuton jälkiä.

Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ovensuussa, mutta oli kuitenkin muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit.

- a) Hän oli pyörinyt Joensuussa ja muuttanut sinne hyvästellen kaikki.
- b) Hän oli lähtiessään aikonut sanoa jotain, mutta lähti kuitenkin sanoen vain hyvästit.
- c) Lähtiessä häntä oli pyörryttänyt ja hän oli mennyt ulos rauhoittelemaan mieltään.

Elisa hurautti ompelukoneellaan viimeisen sauman kiinni.

- a) Elisan ompelukone alkoi hurista, ja kangas jäi siihen kiinni.
- b) Elisa repäisi kiinni olevan sauman auki.
- c) Elisa ompeli ompelukoneellaan saumat valmiiksi.

Se oli oikea käsityöläisen taidonnäyte!

- a) Se oli hieno osoitus ammattilaisen kädentaidoista!
- b) Se oli näytteeksi tehty käsityö!
- c) Se oli taitavasti käsitelty näyte!

Samaa tarkoittavat virkkeet – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on annettu tummennettuja virkkeitä mallivirkkeiksi. Kunkin mallivirkkeen alla on kolme vaihtoehtoa. Valitse vaihtoehdoista se, joka tarkoittaa samaa asiaa kuin mallivirke.

MALLI:

Se oli ompelijan aarreaitta.

- a) Aitassa oli ompelijan aarteita.
- b) Ompelijan aarteen ympärillä oli aita.
- c) **Siellä oli ompelijalle hyviä työvälineitä ja -tarvikkeita.**

Lasten koulunkäynti lähti mukavasti käyntiin, ja romaniperheen arkeen tuli tuttu rutiini.

- a) Lapset lähtivät mielellään kouluun, ja romaniperhe kutsui arkisin tuttuja käymään.
- b) **Lasten koulun aloitus meni hyvin, ja kaikki romaniperheen arkipäivät sujuivat samalla tavalla.**
- c) Koulunkäynti oli mukavaa, ja romaniperheen lapset kävivät tutuilla kylässä.

Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poikkesi tupaan.

- a) Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poikineen tupakoi.
- b) Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen poistui huoneesta.
- c) **Joskus aamutouhut keskeytyivät, kun joku tuttu romaninainen tuli käymään.**

Birgitta kaivoi pussistaan esille ihania kankaita.

- a) **Birgitta otti kassistaan esiin kauniita kankaita.**
- b) Birgitta otti laukustaan esiin inhottavia kankaita.
- c) Birgitta otti säkistään esiin ihan hirveitä kankaita.

Olihan Elisa itse kesällä luvannut ommella Birgitalle, ja nyt oli lupauksen lunastamisen aika.

a) Elisan täytyi nyt ommella Birgitalle, sillä hän oli kesällä luvannut niin.

b) Elisan täytyi luvata ostaa ompelukone Birgitalle kesällä.

c) Elisan täytyi itse ommella, sillä Birgitta lupasi ommella vain kesällä.

Nyt oli vain kaivettava koneet esille varastosta, jossa ne olivat vielä muuton jäljiltä.

a) Muuton jälkeen kaivinkoneet varastettiin.

b) Koneet oli laitettu varastoon muuton aikana, ja nyt ne pitäisi ottaa esille.

c) Varastossa oli vielä koneiden jättämiä muuton jälkiä.

Vielä lähtiessään hän oli pyörähtänyt ovensuussa, mutta oli kuitenkin muuttanut mieltään ja mennyt ulos huikaten hyvästit.

a) Hän oli pyörinyt Joensuussa ja muuttanut sinne hyvästellen kaikki.

b) Hän oli lähtiessään aikonut sanoa jotain, mutta lähti kuitenkin sanoen vain hyvästit.

c) Lähtiessä häntä oli pyöräyttänyt ja hän oli mennyt ulos rauhoittelemaan mieltään.

Elisa hurautti ompelukoneellaan viimeisen sauman kiinni.

a) Elisan ompelukone alkoi hurista, ja kangas jäi siihen kiinni.

b) Elisa repäisi kiinni olevan sauman auki.

c) Elisa ompeli ompelukoneellaan saumat valmiiksi.

Se oli oikea käsityöläisen taidonnäyte!

a) Se oli hieno osoitus ammattilaisen kädentaidoista!

b) Se oli näytteeksi tehty käsityö!

c) Se oli taitavasti käsitelty näyte!

14. Tarinan henkilöt

Tehtävään on poimittu tapahtumia tarinasta. Kirjoita kunkin tapahtuman perään sen henkilön nimi, johon tapahtuma liittyy. Henkilövaihtoehdot ovat: RAINERI, BIRGITTA, ELISA, TOPI, TANJA.

MALLI:

Hän kiehauttaa kahvit tullessaan tervehtimään Elisaa.

BIRGITTA

Hän jää aamulla kotiin omille töilleen.

Hän kaivaa pussistaan esille kankaita Elisan luona.

Hän on voittanut totossa viime kesänä.

Hänen tyttönsä tulevat tervehtimään Elisaa.

Hän on luvannut ommella Birgitalle ja ottaa nyt mitat.

Hän on ostanut Tanjalle voittolapun totossa viime kesänä.

Hän lähtee lasten kanssa aamulla.

Hän kysyy, voisiko Elisa ommella hänelle muutaman röijyn.

Tarinan henkilöt – Oikeat vastaukset

Tehtävään on poimittu tapahtumia tarinasta. Kirjoita kunkin tapahtuman perään sen henkilön nimi, johon tapahtuma liittyy. Henkilövaihtoehdot ovat: RAINERI, BIRGITTA, ELISA, TOPI, TANJA.

MALLI:

Hän kiehauttaa kahvit tullessaan tervehtimään Elisaa.

BIRGITTA

Hän jää aamulla kotiin omille töilleen.

ELISA

Hän kaivaa pussistaan esille kankaita Elisan luona.

BIRGITTA

Hän on voittanut totossa viime kesänä.

TANJA

Hänen tyttönsä tulevat tervehtimään Elisaa.

TOPI

Hän on luvannut ommella Birgitalle ja ottaa nyt mitat.

ELISA

Hän on ostanut Tanjalle voittolapun totossa viime kesänä.

BIRGITTA

Hän lähtee lasten kanssa aamulla.

RAINERI

Hän kysyy, voisiko Elisa ommella hänelle muutaman röijyn.

BIRGITTA

15. Totta vai tarua?

Lue ja päättelä, mitkä virkkeet ovat tarinan mukaan totta. Merkitse rasti virkkeen eteen viivalle, mikäli virke on tarinan juonen mukainen.

- _____ Raineri lähti lasten kanssa illalla, jotta Elisa sai tehdä töitään.
- _____ Raineri lähti lasten kanssa aamulla ja Elisa jäi kotiin nukkumaan.
- _____ Raineri lähti lasten kanssa aamulla ja Elisa jäi kotiin tekemään töitä.
- _____ Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, keitettiin teetä ja katsottiin TV:tä.
- _____ Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, keitettiin kahvia ja juteltiin.
- _____ Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, tehtiin ruoka ja syötiin.
- _____ Birgitta kysyi, voisiko hän ommella Elisalle hameita ja röijyjä.
- _____ Birgitta kysyi, voisiko hän lainata Elisan ompelukonetta.
- _____ Birgitta kysyi, voisiko Elisa ommella hänelle röijyjä.
- _____ Hakiessaan röijyjään Elisalta Birgitta vaikutti kovin mietteliäältä.

Totta vai tarua? – Oikeat vastaukset

Lue ja päättelä, mitkä virkkeet ovat tarinan mukaan totta. Merkitse rasti virkkeen eteen viivalle, mikäli virke on tarinan juonen mukainen.

_____ Raineri lähti lasten kanssa illalla, jotta Elisa sai tehdä töitään.

_____ Raineri lähti lasten kanssa aamulla ja Elisa jäi kotiin nukkumaan.

  X   Raineri lähti lasten kanssa aamulla ja Elisa jäi kotiin tekemään töitä.

_____ Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, keitettiin teetä ja katsottiin TV:tä.

  X   Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, keitettiin kahvia ja juteltiin.

_____ Aamulla, kun joku tuttu tuli käymään, tehtiin ruoka ja syötiin.

_____ Birgitta kysyi, voisiko hän ommella Elisalle hameita ja röijyjä.

_____ Birgitta kysyi, voisiko hän lainata Elisan ompelukonetta.

  X   Birgitta kysyi, voisiko Elisa ommella hänelle röijyjä.

  X   Hakiessaan röijyjään Elisalta Birgitta vaikutti kovin mietteliäältä.

II Elisa perustaa ompelimon

Syksyn kallistuttua alkutalven puolelle alkoi Elisa tutkia mahdollisuuksia perustaa oma yritys. Raineri oli kertonut työpaikallaan hänen olevan taitava käsityöläinen, ja autoliikkeen johtaja oli heti asiasta kuultuaan kehottanut miettimään oman ompelimon perustamista. Aluksi Elisa epäröi hieman, mutta aikansa asiaa mietittyään hän innostui ja alkoi ottaa asioista selvää. Yrittäjänä toimiminen oli ollut hänen haaveensa jo lapsuudesta lähtien.

Ensiksi oli tilattava aika työvoimatoimistoon ja kysyttävä sieltä neuvoa. Työvoimaneuvoja oli heti kiinnostunut auttamaan Elisaa. Yhdessä täytettiin erilaisia lomakkeita sekä mietittiin Elisan mahdollisuuksia starttirahan saamiseen. Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä kattamaan henkilökohtaisia kustannuksia yrityksen perustamisen alkuvaiheessa, kun yrityksen tuotto ei ole vielä vakiintunut. Elisan työttömyyspäiväraha katkeaisi hänen aloittaessaan itsenäisenä yrittäjänä, ja starttiraha olisi tarpeen omalta osaltaan kattamaan perheen elämistä. Starttirahan myöntämisestä päättää kunnan elinkeinoasiamies. Hänen luokseen Elisan olisi mentävä vielä keskustelemaan yritysideastaan.

Elisa täytti tarvittavat paperit kotonaan ja otti ne mukaansa lähtiessään tapaamaan elinkeinoasiamiestä. Aluksi häntä jännitti hieman, mutta tapaaminen sujui oikein hyvin. Hänen ollessaan lähdössä katsoi elinkeinoasiamies silmälasiansa takaa ja rohkaisi: "Eiköhän tästä saada sinulle myönteinen päätös. Suunnitelmasi on hyvin realistinen. Kaikki tarvittavat liitteetkin olit hankkinut valmiiksi." Viikon päästä päätös tuli postissa: starttiraha oli myönnetty! Nyt vielä pankkiin neuvottelemaan pienehkö laina tarvittavien koneiden ja materiaalien ostoa varten, ja sitten Elisan lapsuuden aikainen unelma toteutuisi: Elisa Ågren, yrittäjä. Unelmathan ovat toteuttamista varten.

1. Alkukirjaimet

Vaihda kahden sanan alkukirjaimet. Kirjoita uudet sanat viivalle. Kussakin kohdassa toisesta sanasta muodostuu merkityksellinen, jotakin tarkoittava sana. Alleviivaa kunkin kohdan merkityksellinen sana.

MALLI:

<u>t</u> uotto	<u>l</u> uotto
<u>l</u> omakkeita	<u>t</u> omakkeita

rohkaisi _____

katkeaisi _____

päästä _____

johtaja _____

syksyn _____

hyvin _____

hän _____

ne _____

taitava _____

laina _____

yritys _____

oli _____

tutkia _____

perheen _____

Alkukirjaimet – Oikeat vastaukset

Vaihda kahden sanan alkukirjaimet. Kirjoita uudet sanat viivalle. Kussakin kohdassa toisesta sanasta muodostuu merkityksellinen, jotakin tarkoittava sana. Alleviivaa kunkin kohdan merkityksellinen sana.

MALLI:

t uotto	l uotto
l omakkeita	t omakkeita

rohkaisi	kohkaisi
katkeaisi	<u>ratkeaisi</u>

päästä	<u>jäästä</u>
johtaja	pohtaja

syksyn	hyksyn
hyvin	<u>syvin</u>

hän	nän
ne	<u>he</u>

taitava	saitava
sieltä	<u>tieltä</u>

yritys	oritys
oli	<u>yli</u>

tutkia	<u>putkia</u>
perheen	terheen

2. Loppukirjaimet

Sanoista puuttuvat viimeiset kirjaimet. Valitse annetuista vaihtoehtoista sopiva kirjain niin, että muodostuu merkityksellinen sana.

MALLI:

mahdollisuuksi	a	e	i
om	a	e	i
yriity	n	t	s
taitav	o	u	a
johtaj	u	a	e
aik	i	a	o
het	ä	ö	i
tuott	u	o	a
paperi	k	t	l
oikei	n	m	l
päättö	p	s	k
pienehk	ä	ö	å
lain	u	i	a
unelm	a	e	i
yrittäj	å	ä	a

Loppukirjaimet – Oikeat vastaukset

Sanoista puuttuvat viimeiset kirjaimet. Valitse annetuista vaihtoehdoista sopiva kirjain niin, että muodostuu merkityksellinen sana.

MALLI:

mahdollisuuksi	a	e	i
om	a	e	i
yrity	n	t	s
taitav	o	u	a
johtaj	u	a	e
aik	i	a	o
het	ä	ö	i
tuott	u	o	a
paperi	k	t	l
oikei	n	m	l
päättö	p	s	k
pienehk	ä	ö	ä
lain	u	i	a
unelm	a	e	i
yrittäj	ä	ä	a

3. Korjaa sana

Jokaisessa alla olevassa virkkeessä on yksi väärin kirjoitettu sana. Etsi ja alleviivaa väärin kirjoitetut sanat. Kirjoita alleviivaamasi sanat oikein viivoille.

MALLI:

Raineri oli kertonut olevansa taatava käsityöläinen.

taitava

Yrittäjänä toomiminen oli ollut hänen haaveensa jo lapsuudesta lähtien.

_____

Ensiksi oli tilattava aaka työvoimatoimistoon.

_____

Työvoimaneuvoja oli heti kiinnostunut uattamaan Elisaa.

_____

Yhdessä täätettiin erilaisia lomakkeita.

_____

Starttiraha auttaa alottavia yrittäjiä.

_____

Elisa täytti tarvittavat paperit kotonan.

_____

Aluksi häntä jännitti heiman.

_____

Tapaaminen sujuu oikein hyvin.

_____

Korjaa sana – Oikeat vastaukset

Jokaisessa alla olevassa virkkeessä on yksi väärin kirjoitettu sana. Etsi ja alleviivaa väärin kirjoitetut sanat. Kirjoita alleviivaamasi sanat oikein viivoille.

MALLI:

Raineri oli kertonut olevansa **taatava** käsityöläinen.

taitava _____

Yrittäjänä **toomiminen** oli ollut hänen haaveensa jo lapsuudesta lähtien.

toimiminen _____

Ensiksi oli tilattava **aaka** työvoimatoimistoon.

aika _____

Työvoimaneuvoja oli heti kiinnostunut **uattamaan** Elisaa.

auttamaan _____

Yhdessä **täätettiin** erilaisia lomakkeita.

täytettiin _____

Starttiraha auttaa **alottavia** yrittäjiä.

aloittavia _____

Elisa täytti tarvittavat paperit **kotonan**.

kotonaan _____

Aluksi häntä jännitti **heiman**.

hieman _____

Tapaaminen **sujuu** oikein hyvin.

sujuu _____

4. Tavut sanoiksi

Järjestä annetut tavut niin, että niistä muodostuu merkityksellisiä sanoja. Kirjoita sanat viivoille.

MALLI:

syn syk

syk-syn _____

tys y ri _____

ja joh ta _____

mon om li pe _____

lo mak ta kei _____

heen per _____

kun nan _____

pe pa rit _____

nut to ker _____

ma lo ke _____

va ti ta lat _____

Tavut sanoiksi – Oikeat vastaukset

Järjestä annetut tavut niin, että niistä muodostuu merkityksellisiä sanoja. Kirjoita sanat viivoille.

MALLI:

syn syk

syk-syn

tys y ri

y-ri-tys

ja joh ta

joh-ta-ja

mon om li pe

om-pe-li-mo

lo mak ta kei

lo-mak-kei-ta

heen per

per-heen

kun nan

kun-nan

pe pa rit

pa-pe-rit

nut to ker

ker-to-nut

ma lo ke

lo-ma-ke

va ti ta lat

ti-lat-ta-va

5. Sanan viimeinen tavu

Etsi kunkin sanan viimeinen tavu.

MALLI:

tut-ki- a	ai	ia	a	kia
perustaa	aa	a	taa	aat
kertonut	tun	ut	nut	t
miettimään	mään	ään	än	n
epäröi	öi	röi	äröi	riö
mietittyään	nää	nä	ään	än
innostui	tiu	tui	ui	iu
alkoi	kio	io	oi	koi
kysyttävä	vä	äv	ävä	tävä
täytettiin	n	in	iin	tiin
katkeaisi	aisi	isi	si	i
sujui	ui	siu	jui	jiu
katsoi	sio	io	oi	soi
rohkaisi	aisi	si	isi	is
saada	a	da	ad	ada

Sanan viimeinen tavu – Oikeat vastaukset

Etsi kunkin sanan viimeinen tavu.

MALLI:

tut-ki- a	ai	ia	a	kia
perustaa	aa	a	taa	aat
kertonut	tun	ut	nut	t
miettimään	mään	ään	än	n
epäröi	öi	röi	äröi	riö
mietittyään	nää	nä	ään	än
innostui	tiu	tui	ui	iu
alkoi	kio	io	oi	koi
kysyttävä	vä	äv	ävä	tävä
täytettiin	n	in	iin	tiin
katkeaisi	aisi	isi	si	i
sujui	ui	siu	jui	jiu
katsoi	sio	io	oi	soi
rohkaisi	aisi	si	isi	is
saada	a	da	ad	ada

6. Etsi yhdyssanat

Etsi ja alleviivaa alla olevasta listasta tekstissä esiintyvät yhdyssanat. Käytä tekstiä apunasi. Tekstissä sanat voivat olla taivutetussa muodossa, mutta tehtävässä ne ovat perusmuodossaan.

starttityöläinen	keinovoimarahaa
starttineuvoja	rahavoima
starttiraha	käsipaikka
starttimies	käsiauto
starttiauto	käsi-idea
päiväneuvoja	käsityöläinen
voimaneuvoja	miesliikeneuvoja
työvoimaneuvoja	autoliike
työttömyyspäiväraha	työpaikka
työttömyysyritys	yritysidea
elinpäiväpaikka	yrityspäivä
keinomies	työvoimatoimisto
elinkeinoasiamies	työmiestoimisto
elinvoima-asiamies	käsityötoimisto

Etsi yhdyssanat – Oikeat vastaukset

Etsi ja alleviivaa alla olevasta listasta tekstissä esiintyvät yhdyssanat. Käytä tekstiä apunasi. Tekstissä sanat voivat olla taivutetussa muodossa, mutta tehtävässä ne ovat perusmuodossaan.

starttityöläinen

keinovoimaraaha

starttineuvoja

rahavoima

starttiraha

käsipaikka

starttimies

käsiauto

starttiauto

käsi-idea

päiväneuvoja

käsityöläinen

voimaneuvoja

miesliikeneuvoja

työvoimaneuvoja

autoliike

työttömyyspäiväraha

työpaikka

työttömyysyritys

yritysidea

elinpäiväpaikka

yrityspäivä

keinomies

työvoimatoimisto

elinkeinoasiamies

työmiestoimisto

elinvoima-asiamies

käsityötoimisto

7. Riimittelyt

Seuraavista virkkeistä viimeiset riimisanat ovat jääneet pois. Kirjoita virkkeisiin oikeat riimisanat. Sanojen täytyy löytyä juuri samassa muodossa tekstistä.

MALLI:

Ei yrittäjänä toimiminen ollut Elisalle peikko,
ei se ollut hänen aaveensa,
vaan oma yritys oli Elisalle unelma,
se oli hänen **haaveensa**.

Nyt ei auttanut temppu eikä taika,
sillä täytyi tilata työvoimatoimistosta _____.

Työvoimaneuvoja paljon aikaansa käytti,
hän Elisaa opetti ja mallia näytti,
ja Elisan kanssa lomakkeita _____.

Aloittavaa yrittäjää auttaa starttiraha,
ja sehän on oikein hyvä,
ei ollenkaan _____.

”Tämä suunnitelma on hyvä ja vakaa”,
sanoi elinkeinoasiamies
katsoen silmälasiansa _____.

Kaikki Elisan jännitys katosi ja suli,
kun starttirahapäätös postissa _____.

Rahaa ei ollut Elisalle koskaan liikaa työnnetty,
mutta ainakin nyt oli starttiraha _____!

Riimittelyt – Oikeat vastaukset

Seuraavista virkkeistä viimeiset riimisanat ovat jääneet pois. Kirjoita virkkeisiin oikeat riimisanat. Sanojen täytyy löytyä juuri samassa muodossa tekstistä.

MALLI:

Ei yrittäjänä toimiminen ollut Elisalle peikko,
ei se ollut hänen aaveensa,
vaan oma yritys oli Elisalle unelma,
se oli hänen **haaveensa**.

Nyt ei auttanut temppu eikä taika,
sillä täytyi tilata työvoimatoimistosta **aika**.

Työvoimaneuvoja paljon aikaansa käytti,
hän Elisaa opetti ja mallia näytti,
ja Elisan kanssa lomakkeita **täytti**.

Aloittavaa yrittäjää auttaa starttiraha,
ja sehän on oikein hyvä,
ei ollenkaan **paha**.

”Tämä suunnitelma on hyvä ja vakaa”,
sanoi elinkeinoasiamies
katsoen silmälasiansa **takaa**.

Kaikki Elisan jännitys katosi ja suli,
kun starttirahapäätös postissa **tuli**.

Rahaa ei ollut Elisalle koskaan liikaa työnnetty,
mutta ainakin nyt oli starttiraha **myönnetty**!

8. Samaa tarkoittavat sanat

Valitse annetuista vaihtoehdoista se, joka tarkoittaa samaa kuin tummennettu mallisana. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

haaveensa

kummituksensa

unelmansa

kauhunsa

ensiksi

seuraavaksi

aluksi

lopuksi

lomakkeita

lomaosakkeita

kaavakkeita

kaavoja

mietittiin

pohdittiin

mielisteltiin

melottiin

realistinen

rehevä

älytön

järkevä

neuvottelemaan

neulomaan

keskustelemaan

neuvomaan

pienehkö

erittäin pieni

valtavan suuri

melko pieni

Samaa tarkoittavat sanat – Oikeat vastaukset

Valitse annetuista vaihtoehtoista se, joka tarkoittaa samaa kuin tummennettu mallisana. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

haaveensa

kummituksensa

unelmansa

kauhunsa

ensiksi

seuraavaksi

aluksi

lopuksi

lomakkeita

lomaosakkeita

kaavakkeita

kaavoja

mietittiin

pohdittiin

mielisteltiin

melottiin

realistinen

rehevä

älytön

järkevä

neuvottelemaan

neulomaan

keskustelemaan

neuvomaan

pienehkö

erittäin pieni

valtavan suuri

melko pieni

9. Vastakohtat

Valitse annetuista vaihtoehtoista se, joka on tummennetun mallisanan vastakohta. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

aluksi

illaksi

lopuksi

aamuksi

hieman

vähän

paljon

enemmän

erilaisia

erikoisia

erityisiä

samanlaisia

aloittavia

lopettavia

lopullisesti

lopuksi

hyvin

hyvästi

huonosti

huomenna

takaa

sivulta

edestä

alhaalta

myönteinen

kielteinen

ystävällinen

kiitollinen

tuli

saapui

avasi

meni

pienehkö

pieni

suurehko

valtava

ostoa

myyntiä

hankintaa

maksua

Vastakohdat – Oikeat vastaukset

Valitse annetuista vaihtoehtoista se, joka on tummennetun mallisanan vastakohta. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

aluksi

illaksi

lopuksi

aamuksi

hieman

vähän

paljon

enemmän

erilaisia

erikoisia

erityisiä

samanlaisia

aloittavia

lopettavia

lopullisesti

lopuksi

hyvin

hyvästi

huonosti

huomenna

takaa

sivulta

edestä

alhaalta

myönteinen

kielteinen

ystävällinen

kiitollinen

tuli

saapui

avasi

meni

pienehkö

pieni

suurehko

valtava

ostoa

myyntiä

hankintaa

maksua

10. Virkkeen tekijä

Lue virke ja pohdi, kuka tai mikä on virkkeessä tekijänä. Kirjoita oikea persoonapronomini viivalle. Suomen kielen persoonapronomininit ovat:

minä   **me**
sinä   **te**
hän   **he**

MALLI:

Elisa tutkii mahdollisuutta yrityksen perustamiseen.   **hän**

"Aluksi epäröin hieman, mutta halusin ottaa asioista selvää."   _____

Kerroit työpaikallasi Elisan olevan käsityöläinen.   _____

Haaveilin yrittäjänä toimimisesta jo lapsena!   _____

Elisa ja työvoimaneuvoja täyttivät yhdessä lomakkeita.   _____

"Mietimme myös mahdollisuuksia saada starttirahaa."   _____

Alkuvaiheessa yrittäjät kattavat starttirahalla kustannuksia.   _____

Elisa ei olisi enää työtön aloittaessaan yrittäjänä.   _____

"Keskustelitteko elinkeinoasiamiehen kanssa yritysideasta?"   _____

Täytä paperit kotona ja ota ne mukaasi tapaamiseen!   _____

Virkkeen tekijä – Oikeat vastaukset

Lue virke ja pohdi, kuka tai mikä on virkkeessä tekijänä. Kirjoita oikea persoonapronomini viivalle. Suomen kielen persoonapronomininit ovat:

minä   **me**
sinä   **te**
hän   **he**

MALLI:

Elisa tutkii mahdollisuutta yrityksen perustamiseen.   **hän**

"Aluksi epäröin hieman, mutta halusin ottaa asioista selvää."   **minä**

Kerroit työpaikallasi Elisan olevan käsityöläinen.   **sinä**

Haaveilin yrittäjänä toimimisesta jo lapsena!   **minä**

Elisa ja työvoimaneuvoja täyttivät yhdessä lomakkeita.   **he**

"Mietimme myös mahdollisuuksia saada starttirahaa."   **me**

Alkuvaiheessa yrittäjät kattavat starttirahalla kustannuksia.   **he**

Elisa ei olisi enää työtön aloittaessaan yrittäjänä.   **hän**

"Keskustelitteko elinkeinoasiamiehen kanssa yritysideasta?"   **te**

Täytä paperit kotona ja ota ne mukaasi tapaamiseen!   **sinä**

11. Lue virkkeet

Alla on virkkeitä ja sanajonoja. Sanajono ei täytä virkkeen tunnusmerkkejä, vaan siinä on rauniosanoja tai sanoja puuttuu. Alleviivaa merkitykselliset virkkeet.

Syksyn kallistaa alkutalven.

Raineri kertoi työpaikallaan Elisasta.

Elisa halusi perustaa oman yrityksen.

Miettimään kone oman ompelimon perustamista.

Yrittäjänä toimiminen hänen haaveensa.

Työvoimatoimistosta oli kysyttävä neuvoa.

Työvoimaneuvoja kiinnostunut auttamaan.

Yhdessä täytettiin erilaisia lomakkeita.

Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä.

Kattamaan henkilökohtaisia kustannus.

Elisa täytti tarvittavat paperit kotonaan.

Aluksi häntä jännitti hieman.

Hänen ollessaan lähdössäkin.

Suunnitelma hyvin realistine.

Lue virkkeet – Oikeat vastaukset

Alla on virkkeitä ja sanajonoja. Sanajono ei täytä virkkeen tunnusmerkkejä, vaan siinä on rauniosanoja tai sanoja puuttuu. Alleviivaa merkitykselliset virkkeet.

Syksyn kallistaa alkutalven.

Raineri kertoi työpaikallaan Elisasta.

Elisa halusi perustaa oman yrityksen.

Miettimään kone oman ompelimon perustamista.

Yrittäjänä toimiminen hänen haaveensa.

Työvoimatoimistosta oli kysyttävä neuvoa.

Työvoimaneuvoja kiinnostunut auttamaan.

Yhdessä täytettiin erilaisia lomakkeita.

Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä.

Kattamaan henkilökohtaisia kustannus.

Elisa täytti tarvittavat paperit kotonaan.

Aluksi häntä jännitti hieman.

Hän ollessaan lähdössäkin.

Suunnitelma hyvin realistine.

12. Aikamuoto

Lue virke ja pohdi, mistä aikamuodosta virkkeessä on kyse. Onko kyseessä mennyt, nykyinen vai tuleva aika? Rastita oikea aikamuoto.

	mennyt	nykyinen	tuleva
Raineri oli kertonut työpaikallaan Elisasta.	_____	_____	_____
Elisa haaveili lapsena omasta yrityksestä.	_____	_____	_____
Ensin Elisa menisi työvoimatoimistoon.	_____	_____	_____
Elisa täyttää erilaisia lomakkeita.	_____	_____	_____
Myöhemmin Elisa saa starttirahaa.	_____	_____	_____
Työttömyyspäiväraha katkeaisi.	_____	_____	_____
Kotonaan Elisa täytti tarvittavat paperit.	_____	_____	_____
Elisaa jännitti aluksi hieman.	_____	_____	_____
Tapaaminen sujui oikein hyvin.	_____	_____	_____
Elinkeinoasiamies rohkaisee Elisaa.	_____	_____	_____
Suunnitelma on hyvin realistinen.	_____	_____	_____
Tarvittavat liitteet oli hankittu valmiiksi.	_____	_____	_____
Elisa menisi pankkiin puhumaan lainasta.	_____	_____	_____
Vihdoin lapsuuden unelma toteutuisi!	_____	_____	_____

Aikamuoto – Oikeat vastaukset

Lue virke ja pohdi, mistä aikamuodosta virkkeessä on kyse. Onko kyseessä mennyt, nykyinen vai tuleva aika? Rastita oikea aikamuoto.

	mennyt	nykyinen	tuleva
Raineri oli kertonut työpaikallaan Elisasta.	<u> X </u>	_____	_____
Elisa haaveili lapsena omasta yrityksestä.	<u> X </u>	_____	_____
Ensin Elisa menisi työvoimatoimistoon.	_____	_____	<u> X </u>
Elisa täyttää erilaisia lomakkeita.	_____	<u> X </u>	_____
Myöhemmin Elisa saa starttirahaa.	_____	_____	<u> X </u>
Työttömyyspäiväraha katkeaisi.	_____	_____	<u> X </u>
Kotonaan Elisa täytti tarvittavat paperit.	<u> X </u>	_____	_____
Elisaa jännitti aluksi hieman.	<u> X </u>	_____	_____
Tapaaminen sujui oikein hyvin.	<u> X </u>	_____	_____
Elinkeinoasiamies rohkaisee Elisaa.	_____	<u> X </u>	_____
Suunnitelma on hyvin realistinen.	_____	<u> X </u>	_____
Tarvittavat liitteet oli hankittu valmiiksi.	<u> X </u>	_____	_____
Elisa menisi pankkiin puhumaan lainasta.	_____	_____	<u> X </u>
Vihdoin lapsuuden unelma toteutuisi!	_____	_____	<u> X </u>

13. Samaa tarkoittavat virkkeet

Tehtävässä on annettu tummennettuja mallivirkkeitä. Kunkin mallivirkkeen alla on kolme vaihtoehtoa. Valitse vaihtoehtoista se, joka tarkoittaa samaa asiaa kuin mallivirke.

MALLI:

Unelmathan ovat toteuttamista varten!

- a) Haaveethan ovat mahdottomia toteuttaa!
- b) Unelmiahan voi joku toteuttaa!
- c) **Toiveitahan voi toteuttaa!**

Syksyn kallistuttua alkutalven puolelle alkoi Elisa tutkia mahdollisuuksia perustaa oma yritys.

- a) Aivan talven alussa alkoi Elisa miettiä ja suunnitella oman yrityksen perustamista.
- b) Elisa kaatui syksyllä, ja alkutalvella hän alkoi tutkia mahdollisuuksiaan perustaa oma yritys.
- c) Syksyllä hinnat kallistuivat ja Elisa tutki oman yrityksen perustamista.

Aluksi Elisa epäröi hieman, mutta aikansa mietittyään hän innostui ja alkoi ottaa asioista selvää.

- a) Elisa mietti niin innostuneesti, että lopulta hän epäröi.
- b) Alun epäröinti loppui, kun Elisa innostuneesti selvitti asioita.
- c) Elisa innostui aluksi hieman, mutta hän epäröi kuitenkin ja alkoi ottaa asioista mietteläänä selvää.

Yrittäjänä toimiminen oli ollut hänen haaveensa jo lapsuudesta lähtien.

- a) Yrittäjä oli ollut hänen haaveensa jo lapsena.
- b) Hänen toiveammattinsa oli ollut yrittäjä.
- c) Jo lapsena hän yritti haaveilla.

Työvoimaneuvoja oli heti kiinnostunut auttamaan Elisaa.

- a) Työvoimaneuvoja halusi auttaa Elisaa.
- b) Työvoimaneuvoja kiinnostui Elisan avusta.
- c) Elisa oli kiinnostunut työvoimaneuvojasta.

Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä kattamaan henkilökohtaisia kustannuksia yrityksen perustamisen alkuvaiheessa, kun yrityksen tuotto ei ole vielä vakiintunut.

- a) Starttiraha auttaa henkilöitä vakiintumaan, kun yrityksen kustannukset ja tuotto perustuvat katteelle.
- b) Aloittava yrittäjä auttaa kattamaan pöydän, kun yrityksessä vakiintunut lounasaika starttaa.
- c) Starttiraha auttaa alkuvaiheessa, kun uusi yritys ei pysty maksamaan yrittäjälle palkkaa.

Nyt vielä pankkiin neuvottelemaan pienehkö laina tarvittavien koneiden ja materiaalien ostoa varten.

- a) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin pyytämään koneita ja materiaaleja lainaksi.
- b) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin kysymään pientä lainaa yrityksen aloittamiseen liittyviä hankintoja varten.
- c) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin neuvomaan pienehköjen koneiden ja materiaalien ostamisessa.

Viikon päästä päätös tuli postissa: starttiraha oli myönnetty!

- a) Viikon päästä päätös tuli postissa: Elisa sai starttirahan!
- b) Viikon päästä Elisa sai starttirahan postiin!
- c) Viikon päästä posti päätti tuoda starttirahan!

Samaa tarkoittavat virkkeet – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on annettu tummennettuja mallivirkkeitä. Kunkin mallivirkkeen alla on kolme vaihtoehtoa. Valitse vaihtoehtoista se, joka tarkoittaa samaa asiaa kuin mallivirke.

MALLI:

Unelmathan ovat toteuttamista varten!

- a) Haaveethan ovat mahdottomia toteuttaa!
- b) Unelmiahan voi joku toteuttaa!
- c) **Toiveitahan voi toteuttaa!**

Syksyn kallistuttua alkutalven puolelle alkoi Elisa tutkia mahdollisuuksia perustaa oma yritys.

- a) **Aivan talven alussa alkoi Elisa miettiä ja suunnitella oman yrityksen perustamista.**
- b) Elisa kaatui syksyllä, ja alkutalvella hän alkoi tutkia mahdollisuuksiaan perustaa oma yritys.
- c) Syksyllä hinnat kallistuivat ja Elisa tutki oman yrityksen perustamista.

Aluksi Elisa epäröi hieman, mutta aikansa mietittyään hän innostui ja alkoi ottaa asioista selvää.

- a) Elisa mietti niin innostuneesti, että lopulta hän epäröi.
- b) **Alun epäröinti loppui, kun Elisa innostuneesti selvitti asioita.**
- c) Elisa innostui aluksi hieman, mutta hän epäröi kuitenkin ja alkoi ottaa asioista mietteliäänä selvää.

Yrittäjänä toimiminen oli ollut hänen haaveensa jo lapsuudesta lähtien.

- a) Yrittäjä oli ollut hänen haaveensa jo lapsena.
- b) **Hänen toiveammattinsa oli ollut yrittäjä.**
- c) Jo lapsena hän yritti haaveilla.

Työvoimaneuvoja oli heti kiinnostunut auttamaan Elisaa.

a) Työvoimaneuvoja halusi auttaa Elisaa.

b) Työvoimaneuvoja kiinnostui Elisan avusta.

c) Elisa oli kiinnostunut työvoimaneuvojasta.

Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä kattamaan henkilökohtaisia kustannuksia yrityksen perustamisen alkuvaiheessa, kun yrityksen tuotto ei ole vielä vakiintunut.

a) Starttiraha auttaa henkilöitä vakiintumaan, kun yrityksen kustannukset ja tuotto perustuvat katteelle.

b) Aloittava yrittäjä auttaa kattamaan pöydän, kun yrityksessä vakiintunut lounasaika starttaa.

c) Starttiraha auttaa alkuvaiheessa, kun uusi yritys ei pysty maksamaan yrittäjälle palkkaa.

Nyt vielä pankkiin neuvottelemaan pienehkö laina tarvittavien koneiden ja materiaalien ostoa varten.

a) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin pyytämään koneita ja materiaaleja lainaksi.

b) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin kysymään pientä lainaa yrityksen aloittamiseen liittyviä hankintoja varten.

c) Seuraavaksi piti lähteä pankkiin neuvomaan pienehköjen koneiden ja materiaalien ostamisessa.

Viikon päästä päätös tuli postissa: starttiraha oli myönnetty!

a) Viikon päästä päätös tuli postissa: Elisa sai starttirahan!

b) Viikon päästä Elisa sai starttirahan postiin!

c) Viikon päästä posti päätti tuoda starttirahan!

14. Puuttuvat sanat

Alle on poimittu virkkeitä tekstistä. Jokaisesta virkkeestä puuttuu yksi sana. Etsi virke alkuperäisestä tarinasta ja kirjoita virke korjattuna viivalle.

MALLI:

Aluksi Elisa hieman.

Aluksi Elisa **epäröi** hieman.

Yhdessä erilaisia lomakkeita.

Starttirahan myöntämisestä kunnan elinkeinoasiamies.

Elisa tarvittavat paperit kotonaan.

Aluksi häntä hieman.

Suunnitelmasi hyvin realistinen.

Viikon päästä päätös postissa.

Starttiraha myönnetty!

Unelmathan toteuttamista varten.

Puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset

Alle on poimittu virkkeitä tekstistä. Jokaisesta virkkeestä puuttuu yksi sana. Etsi virke alkuperäisestä tarinasta ja kirjoita virke korjattuna viivalle.

MALLI:

Aluksi Elisa hieman.

Aluksi Elisa **epäröi** hieman.

Yhdessä erilaisia lomakkeita.

Yhdessä **täytettiin** erilaisia lomakkeita.

Starttirahan myöntämisestä kunnan elinkeinoasiamies.

Starttirahan myöntämisestä **päättää** kunnan elinkeinoasiamies.

Elisa tarvittavat paperit kotonaan.

Elisa **täytti** tarvittavat paperit kotonaan.

Aluksi häntä hieman.

Aluksi häntä **jännitti** hieman.

Suunnitelmasi hyvin realistinen.

Suunnitelmasi **on** hyvin realistinen.

Viikon päästä päätös postissa.

Viikon päästä päätös **tuli** postissa.

Starttiraha myönnetty!

Starttiraha **oli** myönnetty!

Unelmathan toteuttamista varten.

Unelmathan **ovat** toteuttamista varten.

15. Tapahtumajärjestys

Järjestä alla olevat tapahtumat tapahtumajärjestykseen tekstin perusteella. Merkitse numerot (1–11) viivalle kunkin virkkeen eteen.

_____ Elinkeinoasiamiehen tapaaminen jännittää Elisaa hieman.

_____ Elisan on aluksi tilattava aika työvoimatoimistoon.

_____ Työvoimaneuvoja on avulias.

_____ Elisa ja työvoimaneuvoja täyttävät lomakkeita ja miettivät Elisan mahdollisuuksia starttirahan saamiseen.

_____ Kotona Elisa täyttää elinkeinoasiamiehen luona tarvittavat paperit.

_____ Elisan täytyy neuvotella pankissa pieni laina koneiden ja materiaalien ostoa varten.

_____ Tapaaminen elinkeinoasiamiehen kanssa menee hyvin.

_____ Elisa saa työvoimaneuvojalta tietää, että starttirahan myöntämisestä päättää kunnan elinkeinoasiamies.

_____ Elisa miettii mahdollisuuksiaan perustaa oma yritys.

_____ Elisa ottaa paperit mukaansa elinkeinoasiamiehen tapaamiselle.

_____ Elisa saa tiedon, että starttiraha on myönnetty.

Tapahtumajärjestys – Oikeat vastaukset

Järjestä alla olevat tapahtumat tapahtumajärjestykseen tekstin perusteella. Merkitse numerot (1–11) viivalle kunkin virkkeen eteen.

- 8**   Elinkeinoasiamiehen tapaaminen jännittää Elisaa hieman.
- 2**   Elisan on aluksi tilattava aika työvoimatoimistoon.
- 3**   Työvoimaneuvoja on avulias.
- 4**   Elisa ja työvoimaneuvoja täyttävät lomakkeita ja miettivät Elisan mahdollisuuksia starttirahan saamiseen.
- 6**   Kotona Elisa täyttää elinkeinoasiamiehen luona tarvittavat paperit.
- 11**   Elisan täytyy neuvotella pankissa pieni laina koneiden ja materiaalien ostoa varten.
- 9**   Tapaaminen elinkeinoasiamiehen kanssa menee hyvin.
- 5**   Elisa saa työvoimaneuvojalta tietää, että starttirahan myöntämisestä päättää kunnan elinkeinoasiamies.
- 1**   Elisa miettii mahdollisuuksiaan perustaa oma yritys.
- 7**   Elisa ottaa paperit mukaansa elinkeinoasiamiehen tapaamiselle.
- 10**   Elisa saa tiedon, että starttiraha on myönnetty.

16. Monivalintatehtävä

Valitse kuhunkin kysymykseen oikea vastaus kolmesta vaihtoehdosta. Kussakin kohdassa on vain yksi oikea vaihtoehto.

MALLI:

Mihin paikkaan Elisa varasi ensin ajan suunnitellessaan oman yrityksen perustamista?

- a) Autoliikkeeseen
- b) Työvoimatoimistoon**
- c) Pankkiin

Minkälaista apua Elisa sai työvoimaneuvojan luona?

- a) Hän sai apua lomakkeiden täyttämässä sekä tietoa starttirahan saamisesta.
- b) Hän sai apua henkilökohtaisissa kustannuksissa sekä työttömyyspäivärahan saamisessa.
- c) Hän sai apua pienehkön lainan neuvottelemisessä sekä koneiden ja materiaalien ostamisessa.

Mitä työttömyyspäivärahalle tapahtuisi, kun Elisa aloittaisi itsenäisenä yrittäjänä?

- a) Elisa saisi työttömyyspäivärahaa vain vähän.
- b) Elisa saisi työttömyyspäivärahaa paljon.
- c) Elisa ei enää saisi työttömyyspäivärahaa.

Mikä on starttiraha?

- a) Starttiraha katkeaa, jos aloittaa itsenäisenä yrittäjänä toimimisen.
- b) Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä tulemaan taloudellisesti toimeen.
- c) Starttiraha myöntää henkilökohtaisia kustannuksia.

**Kenen luo Elisan täytyi mennä keskustelemaan
yritysideastaan työvoimaneuvojalla käynnin jälkeen?**

- a) Elinkeinoasiamiehen
- b) Keinoelinasiamiehen
- c) Miesasiaelinkeinon

Mitä kunnan elinkeinoasiamies tekee?

- a) Hän päättää starttirahan katkaisemisesta.
- b) Hän päättää starttirahan myöntämisestä.
- c) Hän päättää pankkilainan saamisesta.

Millainen on realistinen?

- a) Tärkeä
- b) Särkevä
- c) Järkevä

Missä paikassa uuden yrityksen laina-asiat neuvotellaan?

- a) Pankissa
- b) Postissa
- c) Työvoimatoimistossa

**Kuka aivan ensimmäisenä kehotti Elisaa miettimään oman
ompelimon perustamista?**

- a) Elinkeinoasiamies
- b) Autoliikkeen johtaja
- c) Työvoimaneuvoja

Monivalintatehtävä – Oikeat vastaukset

Valitse kuhunkin kysymykseen oikea vastaus kolmesta vaihtoehdosta. Kussakin kohdassa on vain yksi oikea vaihtoehto.

MALLI:

Mihin paikkaan Elisa varasi ensin ajan suunnitellessaan oman yrityksen perustamista?

- a) Autoliikkeeseen
- b) Työvoimatoimistoon**
- c) Pankkiin

Minkälaista apua Elisa sai työvoimaneuvojan luona?

- a) Hän sai apua lomakkeiden täyttämässä sekä tietoa starttirahan saamisesta.**
- b) Hän sai apua henkilökohtaisissa kustannuksissa sekä työttömyyspäivärahan saamisessa.
- c) Hän sai apua pienehkön lainan neuvottelemisessä sekä koneiden ja materiaalien ostamisessa.

Mitä työttömyyspäivärahalle tapahtuisi, kun Elisa aloittaisi itsenäisenä yrittäjänä?

- a) Elisa saisi työttömyyspäivärahaa vain vähän.
- b) Elisa saisi työttömyyspäivärahaa paljon.
- c) Elisa ei enää saisi työttömyyspäivärahaa.**

Mikä on starttiraha?

- a) Starttiraha katkeaa, jos aloittaa itsenäisenä yrittäjänä toimimisen.
- b) Starttiraha auttaa aloittavia yrittäjiä tulemaan taloudellisesti toimeen.**
- c) Starttiraha myöntää henkilökohtaisia kustannuksia.

**Kenen luo Elisan täytyi mennä keskustelemaan
yritysideastaan työvoimaneuvojalla käynnin jälkeen?**

- a) **Elinkeinoasiamiehen**
- b) Keinoelinasiamiehen
- c) Miesasiaelinkeinon

Mitä kunnan elinkeinoasiamies tekee?

- a) Hän päättää starttirahan katkaisemisesta.
- b) **Hän päättää starttirahan myöntämisestä.**
- c) Hän päättää pankkilainan saamisesta.

Millainen on realistinen?

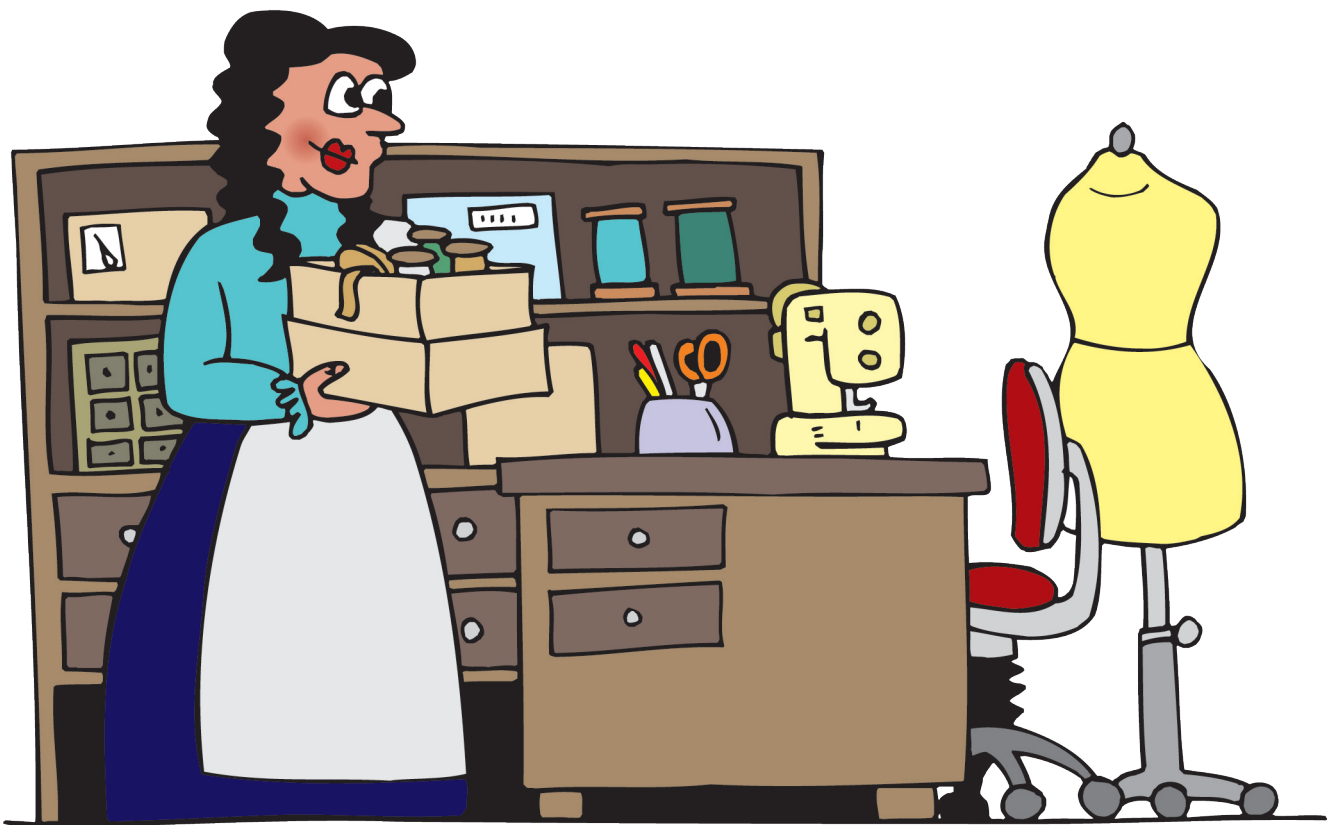
- a) Tärkeä
- b) Särkevä
- c) **Järkevä**

Missä paikassa uuden yrityksen laina-asiat neuvotellaan?

- a) **Pankissa**
- b) Postissa
- c) Työvoimatoimistossa

**Kuka aivan ensimmäisenä kehotti Elisaa miettimään oman
ompelimon perustamista?**

- a) Elinkeinoasiamies
- b) **Autoliikkeen johtaja**
- c) Työvoimaneuvoja

III Ompelimon avajaiset

Eräänä kauniina alkutalven päivänä olivat koittaneet viimein Elisan ompelimon avajaiset. Myönteisen starttirahapäätöksen saatuaan hän oli anonut pankista pienehkön lainan tarvittavien koneiden ja materiaalien ostamista varten. Sen jälkeen alettiin kotona tehdä remonttia työhuonetta varten. Autotallin takana olevasta varastotilasta tulisi mainio työhuone. Sinne sopisivat ompelupöydät koneineen ja pitempi leikkuupöytä kankaiden leikkaamiselle. Lisäksi huoneen kahdelle seinustalle asetettiin hyllyköt kangaspakkoja varten ja kahdelle seinälle tangot valmiille ompeluksille. Huoneen perällä seisoivat sovituskoneet valmiina palvelukseen.

Elisa oli ostanut kangastukusta joitain kankaita ompelun aloittamista varten. Lisäksi hän oli ostanut erilaisia lankoja, kumilankaa, pitsejä, neppareita, neuloja ja muita pieniä ompelutarvikkeita. Kaikki kuitit oli nyt säästettävä tarkasti kirjanpitäjää varten. Aluksi Elisa ompelisi romanivaatteita myös asiakkaiden omista kankaista, mutta myöhemmin oli tarkoitus valmistaa pukuja vain ompelimon kankaista. Näin saataisiin työlle parempi kate. Rainerin kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta. Sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita asiakkaiden saamiseksi. Tälläkin alalla kilpailua esiintyi jonkin verran. Elisa luotti siihen, että hyvin valmistettu vaate löytäisi aina ostajansa. Näitä vaatteita ei löytänytkään ”halpiskauppojen” hyllyiltä.

Viimein alkoi väkeä saapua ompelimon avajaisiin. Paikalle saapui niin romaneja kuin pääväestöäkin. Monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi. Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään juttua avajaisista lehteensä. Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti valokuvia. Tästä saisi hyvän jutun. Eihän paikkakunnalle nyt joka päivä avattaisi romanipukuompelimoa. Ja silloin kun avattaisiin, olivat Viimavaaran Paikallissanomat taatusti ensimmäisenä paikalla tekemässä siitä juttua lehteen. Siitä pitäisi tähtireportteri Janatuinen huolen.

1. Sanan kirjaimet

Etsi ja ympyröi listasta sanan kirjaimet mallin mukaan. Kirjaimet ovat listassa eri järjestyksessä kuin sanassa.

MALLI:

ELISAN

Ⓔ M Ⓘ Ⓛ Z Ⓢ Ä Ⓐ Ⓝ V

HÄN A Ä Å N H M V T E I

OLI Ö I V E L O C D S H

VARTEN W V A R P E T M C N

TYÖHUONE Y Ö Ä T E O Ö H N U

OMPELUN P N L M T R E O U A

PITSEJÄ E J A T B P I Ä Ö S

NEULOJA A E I O U Y Ä N L J

MUITA M V N L T U I A Ä Ö

NYT Y R W N M I U L T F

ALUKSI Ä T R S J I A L U K

MYÖS Ö Ä T Y N V M Z S R

SIELTÄ T Y S A Ä E L I O Ö

HYVIN N J V A I L H Y Ö D

Sanan kirjaimet – Oikeat vastaukset

Etsi ja ympyröi listasta sanan kirjaimet mallin mukaan. Kirjaimet ovat listassa eri järjestyksessä kuin sanassa.

MALLI:

ELISAN

E M **I** **L** Z **S** Ä **A** **N** V

HÄN

A **Ä** Å **N** **H** M V T E I

OLI

Ö **I** V E **L** **O** C D S H

VARTEN

W **V** **A** **R** P **E** **T** M C **N**

TYÖHUONE

Y **Ö** Ä **T** **E** **O** Ö **H** **N** **U**

OMPELUN

P **N** **L** **M** T R **E** **O** **U** A

PITSEJÄ

E **J** A **T** B **P** **I** **Ä** Ö **S**

NEULOJA

A **E** I **O** **U** Y Ä **N** **L** **J**

MUITA

M V N L **T** **U** **I** **A** Ä Ö

NYT

Y R W **N** M I U L **T** F

ALUKSI

Ä T R **S** J **I** **A** **L** **U** **K**

MYÖS

Ö Ä T **Y** N V **M** Z **S** R

SIELTÄ

T Y **S** A **Ä** **E** **L** **I** O Ö

HYVIN

N J **V** A **I** L **H** **Y** Ö D

2. Sanan monikkomuoto

Tehtävään on poimittu sanoja tekstistä. Muunna annetut sanat monikkomuotoon.

yksikkö

kuitti

monikko

kuitit

työhuone

---

ompelupöytä

---

hyllykkö

---

tanko

---

sovituskukka

---

vaate

---

toimittaja

---

päivä

---

lanka

---

pitsi

---

neppari

---

neula

---

lehti

Sanan monikkomuoto – Oikeat vastaukset

Tehtävään on poimittu sanoja tekstistä. Muunna annetut sanat monikkomuotoon.

yksikkö

kuitti

työhuone

ompelupöytä

hyllykkö

tanko

sovituspukki

vaate

toimittaja

päivä

lanka

pitsi

neppari

neula

lehti

monikko

kuikit

työhuoneet

ompelupöydät

hyllyköt

tangot

sovituspukit

vaatteet

toimittajat

päivät

langat

pitsit

nepparit

neulat

lehdet

3. Oikeat alkukirjaimet

Valitse kullekin sanalle oikea alkukirjain niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja.

MALLI:

oittaneet	k	p	l
nonut	o	u	a
lettiin	o	a	u
ehdä	l	v	t
ulisi	t	k	v
opisivat	n	s	h
setettiin	u	a	e
eisoi	z	s	r
stanut	u	a	o
mpelisi	i	o	e
aataisiin	d	s	t
öytyisi	l	k	h
siintyi	i	e	u
uotti	k	f	l

Oikeat alkukirjaimet – Oikeat vastaukset

Valitse kullekin sanalle oikea alkukirjain niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja.

MALLI:

oittaneet	k	p	l
nonut	o	u	a
lettiin	o	a	u
ehdä	l	v	t
ulisi	t	k	v
opisivat	n	s	h
setettiin	u	a	e
eisoi	z	s	r
stanut	u	a	o
mpelisi	i	o	e
aataisiin	d	s	t
öytyisi	l	k	h
siintyi	i	e	u
uotti	k	f	l

4. Yhdistä tavut sanaksi

Yhdistä alkutavut oikeisiin lopputavuihin niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja. Jokaisesta kokonaisuudesta muodostuu kolme sanaa. Käytä kutakin tavua vain kerran. Kirjoita sanat viivoille.

kaik	ka	_____
hy	ki	kaikki
jo	vin	_____

huo	tit	_____
tan	neen	_____
kui	got	_____

sei	koi	_____
al	pui	_____
saa	soi	_____

töi	te	_____
vaa	tä	_____
työl	le	_____

sin	loin	_____
sil	tä	_____
sii	ne	_____
ver	kin	_____
sii	ran	_____
jon	hen	_____

päi	ten	_____
var	vä	_____
ai	na	_____

tul
näyt
teh

ti
dä
lut

---

luot
joi
huo

tain
ti
len

---

mut
et
leh

tä
ta
teen

Yhdistä tavut sanaksi – Oikeat vastaukset

Yhdistä alkutavut oikeisiin lopputavuihin niin, että muodostuu merkityksellisiä sanoja. Jokaisesta kokonaisuudesta muodostuu kolme sanaa. Käytä kutakin tavua vain kerran. Kirjoita sanat viivoille.

kaik → ka
hy → ki
jo → vin

joka
kaikki
hyvin

huo → tit
tan → neen
kui → got

kuitit
huoneen
tangot

sei → koi
al → pui
saa → soi

alkoi
saapui
seisoi

töi → te
vaa → tä
työl → le

vaate
töitä
työlle

sin → loin
sil → tä
sii → ne
ver → kin
sii → ran
jon → hen

silloin
siitä
sinne
jonkin
verran
siihen

päi → ten
var → vä
ai → na

varten
päivä
aina

tul → ti
näyt → dä
teh → lut

näytti
tehdä
tullut

luot → tain
joi → ti
huo → len

joitain
luotti
huolen

mut → tä
et → ta
leh → teen

että
mutta
lehteen

5. Tavut sanoissa

Alle on poimittu tekstistä sanoja, joissa on kolme tavua. Ympyröi kussakin kohdassa vaihtoehtoista ne kolme tavua, jotka muodostavat annetun sanan.

eräänä	er är	e än	re nä	rää ä
kauniina	ka nii	kau niin	kaun a	ni na
päivänä	pä vä	äp nä	piä än	päi äv
olivat	ol li	lo t	o vt	il vat
koittaneet	koi ta	koit tan	kio net	an neet
myönteisen	my myön	myö tie	mö tei	möy sen
saatuaan	sa tua	saa tu	saat aan	sat an
anonut	an no	na un	a nu	on nut
pankista	pan sik	ki at	kis ta	si sta
pienehkön	pei hk	pie ön	nee kön	neh nök

Tavut sanoissa – Oikeat vastaukset

Alle on poimittu tekstistä sanoja, joissa on kolme tavua. Ympyröi kussakin kohdassa vaihtoehtoista ne kolme tavua, jotka muodostavat annetun sanan.

eräänä   er   **e**   re   **rää**
är   än   **nä**   ä

kauniina   ka   **kau**   kaun   ni
nii   niin   a   **na**

päivänä   pä   äp   piä   **päi**
vä   **nä**   än   äv

olivat   ol   lo   **o**   il
li   t   vt   **vat**

koittaneet   koi   **koit**   kio   an
ta   tan   net   **neet**

myönteisen   my   myö   mö   möy
myön   tie   **tei**   **sen**

saatuaan   sa   **saa**   saat   sat
tua   **tu**   **aan**   an

anonut   an   na   **a**   on
no   un   nu   **nut**

pankista   **pan**   ki   **kis**   si
sik   at   **ta**   sta

pienehkön   pei   **pie**   nee   **neh**
hk   ön   **kön**   nö

6. Kirjainjono

Etsi ja alleviivaa kirjainjonoista seuraavat sanat:

kotona pitsejä töitä	seisoi neuloja toimittaja	palvelukseen vaate	kankaita neppareita	lankoja kuitit
-------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------

MALLI:

A V A V A J A I S E T T

A C R E W V A A T E B Y T B E

N E U N U E L N E U L O J A A

T T S E I W O O O S E I S O I

K O T O N A R T L P R T T B A

A P A L V E L U K S E E N B H

V K A K A N K A N K A I T A T

T T O T T O I M I T T A J A R

Ö I T T Ö I T Ä S S R T U P P

H U I V U I K U I T I T H T Y

P N E P A N E P P A R E I T A

L A N G O J A L A N K O J A A

Z B P I T Z E P I T S E J Ä Å

Kirjainjono – Oikeat vastaukset

Etsi ja alleviivaa kirjainjonoista seuraavat sanat:

kotona	seisoi	palvelukseen	kankaita	lankoja
pitsejä	neuloja	vaate	neppareita	kuitit
töitä	toimittaja			

MALLI:

A V A V A J A I S E T T

A C R E W V A A T E B Y T B E

N E U N U E L N E U L O J A A

T T S E I W O O O S E I S O I

K O T O N A R T L P R T T B A

A P A L V E L U K S E E N B H

V K A K A N K A N K A I T A T

T T O T T O I M I T T A J A R

Ö I T T Ö I T Ä S S R T U P P

H U I V U I K U I T I T H T Y

P N E P A N E P P A R E I T A

L A N G O J A L A N K O J A A

Z B P I T Z E P I T S E J Ä Å

7. Yhdyssanat

Alleiviivaa jokaisesta kolmen sanan ryhmästä ne yhdyssanat, jotka esiintyvät tekstissä.

MALLI:

alkutalven

alkukesän	alkusyksyn
työtilaa	työhuonetta
varastohuoneesta	varastotilasta
ompelupöydät	ompelulaatikat
leikkuutaso	leikkuupöytä
kangaspakkoja	kangaskasoja
mallinukke	koristenukke
lankatukusta	ompelutukusta
kuminauhaa	kuminarua
ompeluvälineitä	ompelutarvikkeita
kirjankantajaa	kirjanpitäjää
ulkoilmasta	ulkotiloista
muotivaatteita	muotilankoja
sanomalehden	paikallislehden
elokuvia	diakuvia

Yhdyssanat – Oikeat vastaukset

Alleiviivaa jokaisesta kolmen sanan ryhmästä ne yhdyssanat, jotka esiintyvät tekstissä.

MALLI:

alkutalven

alkukesän

alkusyksyn

työtilaa

työsalia

työhuonetta

varastohuoneesta

varastohallista

varastotilasta

ompelupöydät

ompelutuolit

ompelulaatikot

leikkuutaso

leikkuuhylly

leikkuupöytä

kangaspakkoja

kangasnippuja

kangaskasoja

mallinukke

sovitusnukke

koristenukke

lankatukusta

kangastukusta

ompelutukusta

kuminauhaa

kumilankaa

kuminarua

ompeluvälineitä

ompelutarvikkeita

ompelutavaroita

kirjankantajaa

kirjanpitäjää

kirjantekijää

ulkoilmasta

ulkomailta

ulkotiloista

muotivaatteita

muotikankaita

muotilankoja

sanomalehden

juorulehden

paikallislehden

elokuvia

valokuvia

diakuvia

8. Vastakohtat

Valitse annetuista vaihtoehtoista se, joka on tummennetun mallisanan vastakohta. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

päivänä

iltana

aamuna

yönä

kauniina

hienona

rumana

makeana

hyvin

huonosti

hienosti

kivasti

pienehkön

kevyehkön

painavahkon

suurehkon

pitempi

pienempi

isompi

lyhyempi

parempi

huonompi

huono

huonoin

uusia

nuoria

vanhoja

mummoja

ensimmäisenä

kolmantena

huonoimpana

viimeisenä

saapui

poistui

kaatui

tervehti

avattaisi

tavattaisi

ravattaisi

suljettaisi

Vastakohdat – Oikeat vastaukset

Valitse annetuista vaihtoehtoista se, joka on tummennetun mallisanan vastakohta. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

MALLI:

päivänä

iltana

aamuna

yönä

kauniina

hienona

rumana

makeana

hyvin

huonosti

hienosti

kivasti

pienehkön

kevyehkön

painavahkon

suurehkon

pitempi

pienempi

isompi

lyhyempi

parempi

huonompi

huono

huonoin

uusia

nuoria

vanhoja

mummoja

ensimmäisenä

kolmantena

huonoimpana

viimeisenä

saapui

poistui

kaatui

tervehti

avattaisi

tavattaisi

ravattaisi

suljettaisi

9. Täydennä virkkeet

Adjektiivi kertoo, millainen jokin asia on. Partikkeli kertoo muun muassa, miten jokin asia tehdään. Adjektiivista saa partikkelin seuraavasti:

adjektiivi		partikkeli
nopea	+ sti	nopeasti
kaunis	+ sti	kauniisti

Käytä sanaa: **kaunis**

Oli _____ päivä, kun ompelimon avajaiset vihdoinkin koittivat.

Elisa oli koristellut uuden työtilansa _____.

mainio

Varasto sopisi _____ työntekoon, jos sitä vähän remontoitaisiin.

Varastotilasta tulisi _____ työtila Elisalle.

pitkä

Työhuoneeseen mahtuisi _____ leikkuupöytä.

Kankaita oli varastossa _____ yli parikymmentä pakkaa valmiina.

vapaa

Takaseinällä oli _____ tila erilaisille tavaroille.

Elisa voisi _____ siirrellä tavaroita paikasta toiseen.

hieno

Kankaat oli asetettu _____ asiakkaiden näkyville.

Tangolla roikkui Elisan tekemä _____ röijy.

Täydennä virkkeet – Oikeat vastaukset

Adjektiivi kertoo, millainen jokin asia on. Partikkeli kertoo muun muassa, miten jokin asia tehdään. Adjektiivista saa partikkelin seuraavasti:

adjektiivi		partikkeli
nopea	+ sti	nopeasti
kaunis	+ sti	kauniisti

Käytä sanaa: **kaunis**

Oli **kaunis** päivä, kun ompelimon avajaiset vihdoin koittivat. Elisa oli koristellut uuden työtilansa **kauniisti**.

mainio

Varasto sopisi **mainiosti** työntekoon, jos sitä vähän remontoitaisiin.

Varastotilasta tulisi **mainio** työtila Elisalle.

pitkä

Työhuoneeseen mahtuisi **pitkä** leikkuupöytä.

Kankaita oli varastossa **pitkästi** yli parikymmentä pakkaa valmiina.

vapaa

Takaseinällä oli **vapaa** tila erilaisille tavaroille.

Elisa voisi **vapaasti** siirrellä tavaroita paikasta toiseen.

hieno

Kankaat oli asetettu **hienosti** asiakkaiden näkyville.

Tangolla roikkui Elisan tekemä **hieno** röijy.

10. Alleviivaa erisnimet

Alleviivaa tekstistä erisnimet (esimerkiksi Minna, Pekka, Helsinki).

Eräänä kauniina alkutalven päivänä olivat koittaneet viimein Elisan ompelimon avajaiset. Myönteisen starttirahapäätöksen saatuaan hän oli anonut pankista pienehkön lainan tarvittavien koneiden ja materiaalien ostamista varten. Sen jälkeen alettiin kotona tehdä remonttia työhuonetta varten. Autotallin takana olevasta varastotilasta tulisi mainio työhuone. Sinne sopisivat ompelupöydät koneineen ja pitempi leikkuupöytä kankaiden leikkaamiselle. Lisäksi huoneen kahdelle seinustalle asetettiin hyllyköt kangaspakkoja varten ja kahdelle seinälle tangot valmiille ompeluksille. Huoneen perällä seisoivat sovituskoneet valmiina palvelukseen.

Elisa oli ostanut kangastukusta joitain kankaita ompelun aloittamista varten. Lisäksi hän oli ostanut erilaisia lankoja, kumilankaa, pitsejä, neppareita, neuloja ja muita pieniä ompelutarvikkeita. Kaikki kuitit oli nyt säästettävä tarkasti kirjanpitäjää varten. Aluksi Elisa ompelisi romanivaatteita myös asiakkaiden omista kankaista, mutta myöhemmin oli tarkoitus valmistaa pukuja vain ompelimon kankaista. Näin saataisiin työlle parempi kate. Rainerin kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta. Sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita asiakkaiden saamiseksi. Tälläkin alalla kilpailua esiintyi jonkin verran. Elisa luotti siihen, että hyvin valmistettu vaate löytäisi aina ostajansa. Näitä vaatteita ei löytänytkään "halpiskauppojen" hyllyiltä.

Viimein alkoi väkeä saapua ompelimon avajaisiin. Paikalle saapui niin romaneja kuin pääväestöäkin. Monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi. Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään juttua avajaisista lehteensä. Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti valokuvia. Tästä saisi hyvän jutun. Eihän paikkakunnalle nyt joka päivä avattaisi romanipukuompelimoa. Ja silloin kun avattaisiin, olivat Viimavaaran Paikallissanomat taatusti ensimmäisenä paikalla tekemässä siitä juttua lehteen. Siitä pitäisi tähtireportteri Janatuinen huolen.

Alleviivaa erisnimet – Oikeat vastaukset

Alleviivaa tekstistä erisnimet (esimerkiksi Minna, Pekka, Helsinki).

Eräänä kauniina alkutalven päivänä olivat koittaneet viimein **Elisan** ompelimon avajaiset. Myönteisen starttirahapäätöksen saatuaan hän oli anonut pankista pienehkön lainan tarvittavien koneiden ja materiaalien ostamista varten. Sen jälkeen alettiin kotona tehdä remonttia työhuonetta varten. Autotallin takana olevasta varastotilasta tulisi mainio työhuone. Sinne sopisivat ompelupöydät koneineen ja pitempi leikkuupöytä kankaiden leikkaamiselle. Lisäksi huoneen kahdelle seinustalle asetettiin hyllyköt kangaspakkoja varten ja kahdelle seinälle tangot valmiille ompeluksille. Huoneen perällä seisoivat sovituskoneet valmiina palvelukseen.

Elisa oli ostanut kangastukusta joitain kankaita ompelun aloittamista varten. Lisäksi hän oli ostanut erilaisia lankoja, kumilankaa, pitsejä, neppareita, neuloja ja muita pieniä ompelutarvikkeita. Kaikki kuitit oli nyt säästettävä tarkasti kirjanpitäjää varten. Aluksi **Elisa** ompelisi romanivaatteita myös asiakkaiden omista kankaista, mutta myöhemmin oli tarkoitus valmistaa pukuja vain ompelimon kankaista. Näin saataisiin työlle parempi kate. **Rainerin** kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta. Sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita asiakkaiden saamiseksi. Tälläkin alalla kilpailua esiintyi jonkin verran. **Elisa** luotti siihen, että hyvin valmistettu vaate löytäisi aina ostajansa. Näitä vaatteita ei löytänytkään ”halpiskauppojen” hyllyiltä.

Viimein alkoi väkeä saapua ompelimon avajaisiin. Paikalle saapui niin romaneja kuin pääväestöäkin. Monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi. Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään juttua avajaisista lehteensä. Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti valokuvia. Tästä saisi hyvän jutun. Eihän paikkakunnalle nyt joka päivä avattaisi romanipukuompelimoa. Ja silloin kun avattaisiin, olivat **Viimavaaran Paikallissanomat** taatusti ensimmäisenä paikalla tekemässä siitä juttua lehteen. Siitä pitäisi tähtireportteri **Janatuinen** huolen.

11. Lisää puuttuvat sanat

Seuraavat virkkeet on poimittu tekstistä. Virkkeistä puuttuu sanoja. Valitse sanalistasta oikeat sanat tyhjiin kohtiin. Käytä kutakin sanaa vain kerran.

alalla	kankaiden	autotallin
alkutalven	päivänä	kotona
asiakkaiden	ompelun	ompelimon

Eräänä kauniina _____
olivat koittaneet viimein Elisan _____
avajaiset.

Sen jälkeen alettiin _____ tehdä
remonttia työhuonetta varten.

_____ takana olevasta varastotilasta
tulisi mainio työhuone.

Elisa oli ostanut kangastukusta joitain kankaita
_____ aloittamista varten.

Rainerin kanssa oli ollut puhetta _____
hakemisesta ulkomailta.

Sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia
muotikankaita _____ saamiseksi.

Tälläkin _____ kilpailua esiintyi jonkin
verran.

Lisää puuttuvat sanat – Oikeat vastaukset

Seuraavat virkkeet on poimittu tekstistä. Virkkeistä puuttuu sanoja. Valitse sanalistasta oikeat sanat tyhjiin kohtiin. Käytä kutakin sanaa vain kerran.

alalla	kankaiden	autotallin
alkutalven	päivänä	kotona
asiakkaiden	ompelun	ompelimon

Eräänä kauniina **alkutalven päivänä** olivat koittaneet viimein Elisan **ompelimon** avajaiset.

Sen jälkeen alettiin **kotona** tehdä remonttia työhuonetta varten.

Autotallin takana olevasta varastotilasta tulisi mainio työhuone.

Elisa oli ostanut kangastukusta joitain kankaita **ompelun** aloittamista varten.

Rainerin kanssa oli ollut puhetta **kankaiden** hakemisesta ulkomailta.

Sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita **asiakkaiden** saamiseksi.

Tälläkin **alalla** kilpailua esiintyi jonkin verran.

12. Tarinasta löytyvät virkkeet

**Alleiviivaa kolmesta vaihtoehdosta se virke, joka löytyy alkupe-
räisestä tarinasta.**

MALLI:

a) Viimein alkoi porukkaa saapua ompelimon avajaisiin.

b) Viimein alkoi ihmisiä saapua ompelimon avajaisiin.

c) **Viimein alkoi väkeä saapua ompelimon avajaisiin.**

a) Paikalle saapui vain romaneja, ei pääväestöä.

b) Paikalle saapui niin romaneja kuin pääväestöäkin.

c) Paikalle saapui enemmän romaneja kuin pääväestöä.

a) Monella romaniniaisella näytti olevan säkillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.

b) Monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.

c) Monella romaniniaisella näytti olevan kassillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.

a) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään tarinaa avajaisista lehteensä.

b) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään satua avajaisista lehteensä.

c) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään juttua avajaisista lehteensä.

a) Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti valokuvia.

b) Hän haastatteli paikallaolijoita ja katseli runsaasti elokuvia.

c) Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti videokuvaa.

a) Tästä saisi hienon jutun.

b) Tästä saisi hyvän jutun.

c) Tästä saisi mahtavan jutun.

Tarinasta löytyvät virkkeet – Oikeat vastaukset

**Alleviivaa kolmesta vaihtoehdosta se virke, joka löytyy alkupe-
räisestä tarinasta.**

MALLI:

- a) Viimein alkoi porukkaa saapua ompelimon avajaisiin.
- b) Viimein alkoi ihmisiä saapua ompelimon avajaisiin.
- c) Viimein alkoi väkeä saapua ompelimon avajaisiin.**

- a) Paikalle saapui vain romaneja, ei pääväestöä.
- b) Paikalle saapui niin romaneja kuin pääväestöäkin.**
- c) Paikalle saapui enemmän romaneja kuin pääväestöä.

- a) Monella romaniniaisella näytti olevan säkillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.
- b) Monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.**
- c) Monella romaniniaisella näytti olevan kassillinen kankaita mukanaan, joten töitä siis riittäisi.

- a) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään tarinaa avajaisista lehteensä.
- b) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään satua avajaisista lehteensä.
- c) Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään juttua avajaisista lehteensä.**

- a) Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti valokuvia.**
- b) Hän haastatteli paikallaolijoita ja katseli runsaasti elokuvia.
- c) Hän haastatteli paikallaolijoita ja otti runsaasti videokuvaa.

- a) Tästä saisi hienon jutun.
- b) Tästä saisi hyvän jutun.**
- c) Tästä saisi mahtavan jutun.

13. Vastauksille kysymykset

Kirjoita seuraaville vastauksille tekstin mukaan sopivat kysymykset. Muista laittaa kysymysten loppuun kysymysmerkit!

MALLI:

Kysymys

Milloin olivat ompelimon avajaiset?

Vastaus

Eräänä kauniina alkutalven päivänä.

Kysymys

Vastaus

Autotallin takana olevasta varastotilasta.

Siellä seisoivat sovituskukkeet.

Ne piti säästää kirjanpitäjää varten.

Siitä oli ollut puhetta Rainerin kanssa.

Elisan mielestä hyvin valmistettu vaate.

Romaneja ja pääväestöä.

Hän haastatteli ja valokuvasi.

Vastauksille kysymykset – Oikeat vastaukset

Kirjoita seuraaville vastauksille tekstin mukaan sopivat kysymykset. Muista laittaa kysymysten loppuun kysymysmerkit!

MALLI:

Kysymys

Milloin olivat ompelimon avajaiset?

Vastaus

Eräänä kauniina alkutalven päivänä.

Kysymys

Mistä tilasta tulisi työhuone?

Vastaus

Autotallin takana olevasta varastotilasta.

Mikä seiso huoneen perällä?

Siellä seiso sovitusnukke.

Ketä varten / Miksi kuitit piti säästää?

Ne piti säästää kirjanpitäjää varten.

Kenen kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta?

Siitä oli ollut puhetta Rainerin kanssa.

Millainen vaate löytäisi Elisan mielestä ostajan?

Elisan mielestä hyvin valmistettu vaate.

Keitä saapui ompelimon avajaisiin?

Romaneja ja pääväestöä.

Mitä toimittaja teki avajaisissa?

Hän haastatteli ja valokuvasi.

14. Valitse virkkeille oikeat loput

Alleviivaa virkkeille kolmesta vaihtoehdosta loppu niin, että virkkeet ovat tekstin mukaisia.

MALLI:

Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan, koska...

- a) hän tarvitsi rahaa matkustamista varten.
- b) hän tarvitsi rahaa koneita ja materiaaleja varten.**
- c) hän tarvitsi rahaa avajaisten tarjoilua varten.

Kotona alettiin tehdä remonttia, koska...

- a) Elisa tarvitsi autotallin.
- b) Elisa tarvitsi varastotilaa.
- c) Elisa tarvitsi työhuoneen.

Elisa oli ostanut kangastukusta kankaita ja pieniä ompelutarvikkeita, koska...

- a) hän tarvitsi niitä kirjanpitäjää varten.
- b) hän tarvitsi niitä ompelun aloittamista varten.
- c) hän tarvitsi niitä toimittajaa varten.

Kuitit piti säästää tarkasti, koska...

- a) kirjanpitäjä tarvitsi ne.
- b) Raineri tarvitsi ne.
- c) tähtireportteri tarvitsi ne.

Myöhemmin oli tarkoitus valmistaa pukuja vain ompelimon kankaista, koska...

- a) niin saataisiin vaatteita "halpiskauppojen" hyllyille.
- b) niin saataisiin hyvin valmistetuille vaatteille ostaja.
- c) niin saataisiin työlle parempi kate.

Rainerin kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta, koska...

- a) sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita asiakkaiden saamiseksi.
- b) sieltä löytyisi pieniä ompelutarvikkeita, joita Elisa tarvitsi ompelun aloittamista varten.
- c) sieltä löytyisi hyvin valmistettuja vaatteita, joita Elisa tarvitsi työhuoneensa hyllyille ja tangoille.

Elisa huomasi ompelimon avajaisissa, että töitä riittäisi, koska...

- a) paikalle saapui viimein paljon väkeä: romaneja, pääväestöä, toimittajia sekä kirjanpitäjiä.
- b) monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan ja he siis halusivat teettää heti Elisalla vaatteita itselleen.
- c) Elisa luotti siihen, että hyvin valmistettuja vaatteita löytyisi aina "halpiskaupan" hyllyiltä.

Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään avajaisista juttua lehteensä, koska...

- a) romanipukuompelimoa ei avattaisi paikkakunnalle usein ja toimittaja tiesi saavansa hyvän jutun.
- b) monella romaniniaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan ja töitä siis riittäisi.
- c) Viimavaaran Paikallissanomat olisi taatusti ensimmäisenä paikalla, kun tähtireportteria haastateltaisiin.

Toimittaja otti runsaasti valokuvia avajaisissa, koska...

- a) hän oli tähtireportteri.
- b) hän halusi tehdä hyvän jutun.
- c) paikalle saapui sekä romaneja että pääväestöä.

Valitse virkkeille oikeat loput – Oikeat vastaukset

Alleviivaa virkkeille kolmesta vaihtoehdosta loppu niin, että virkkeet ovat tekstin mukaisia.

MALLI:

Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan, koska...

a) hän tarvitsi rahaa matkustamista varten.

b) hän tarvitsi rahaa koneita ja materiaaleja varten.

c) hän tarvitsi rahaa avajaisten tarjoilua varten.

Kotona alettiin tehdä remonttia, koska...

a) Elisa tarvitsi autotallin.

b) Elisa tarvitsi varastotilaa.

c) Elisa tarvitsi työhuoneen.

Elisa oli ostanut kangastukusta kankaita ja pieniä ompelutarvikkeita, koska...

a) hän tarvitsi niitä kirjanpitäjää varten.

b) hän tarvitsi niitä ompelun aloittamista varten.

c) hän tarvitsi niitä toimittajaa varten.

Kuitit piti säästää tarkasti, koska...

a) kirjanpitäjä tarvitsi ne.

b) Raineri tarvitsi ne.

c) tähtireportteri tarvitsi ne.

Myöhemmin oli tarkoitus valmistaa pukuja vain ompelimon kankaista, koska...

a) niin saataisiin vaatteita "halpiskauppojen" hyllyille.

b) niin saataisiin hyvin valmistetuille vaatteille ostaja.

c) niin saataisiin työlle parempi kate.

Rainerin kanssa oli ollut puhetta kankaiden hakemisesta ulkomailta, koska...

- a) **sieltä löytyisi varmasti enemmän valikoimaa ja uusia muotikankaita asiakkaiden saamiseksi.**
- b) sieltä löytyisi pieniä ompelutarvikkeita, joita Elisa tarvitsi ompelun aloittamista varten.
- c) sieltä löytyisi hyvin valmistettuja vaatteita, joita Elisa tarvitsi työhuoneensa hyllyille ja tangoille.

Elisa huomasi ompelimon avajaisissa, että töitä riittäisi, koska...

- a) paikalle saapui viimein paljon väkeä: romaneja, pääväestöä, toimittajia sekä kirjanpitäjiä.
- b) **monella romaninaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan ja he siis halusivat teettää heti Elisalla vaatteita itselleen.**
- c) Elisa luotti siihen, että hyvin valmistettuja vaatteita löytyisi aina "halpiskaupan" hyllyiltä.

Paikallislehden toimittaja oli tullut tekemään avajaisista juttua lehteensä, koska...

- a) **romanipukuompelimoa ei avattaisi paikkakunnalle usein ja toimittaja tiesi saavansa hyvän jutun.**
- b) monella romaninaisella näytti olevan pussillinen kankaita mukanaan ja töitä siis riittäisi.
- c) Viimavaaran Paikallissanomat olisi taatusti ensimmäisenä paikalla, kun tähtireportteria haastateltaisiin.

Toimittaja otti runsaasti valokuvia avajaisissa, koska...

- a) hän oli tähtireportteri.
- b) **hän halusi tehdä hyvän jutun.**
- c) paikalle saapui sekä romaneja että pääväestöä.

15. Totta vai tarua?

Lue ja päättelä, mitkä virkkeet ovat tarinan mukaan totta. Merkitse rasti virkkeen eteen viivalle, mikäli virke on tarinan juonen mukainen.

- Ompelimon avajaiset järjestettiin synkkänä ja sateisena kesäpäivänä.
- Ompelimon avajaiset järjestettiin kauniina alkutalven päivänä.
- Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan koneiden ja materiaalien ostamista varten.
- Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan autotallin remonttia varten.
- Elisa ei ompelisi lainkaan vaatteita asiakkaiden omista kankaista.
- Elisa ompelisi vaatteita asiakkaiden omista kankaista vain alussa.
- Elisa saisi työlleen paremman katteen, jos hän valmistaisi vaatteita vain ompelimon kankaista.
- Elisa ompelisi vaatteita vain ulkomailta haetuista kankaista.
- Elisa ei ompelisi vaatteita uusista muotikankaista.
- Elisa valmistaisi vaatteet hyvin, eikä niitä löytyisi "halpiskauppojen" hyllyiltä.

Totta vai tarua? – Oikeat vastukset

Lue ja päättelä, mitkä virkkeet ovat tarinan mukaan totta. Merkitse rasti virkkeen eteen viivalle, mikäli virke on tarinan juonen mukainen.

- Ompelimon avajaiset järjestettiin synkkänä ja sateisena kesäpäivänä.
- Ompelimon avajaiset järjestettiin kauniina alkutalven päivänä.
- Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan koneiden ja materiaalien ostamista varten.
- Elisa oli anonut pankista pienehkön lainan autotallin remonttia varten.
- Elisa ei ompelisi lainkaan vaatteita asiakkaiden omista kankaista.
- Elisa ompelisi vaatteita asiakkaiden omista kankaista vain alussa.
- Elisa saisi työlleen paremman katteen, jos hän valmistaisi vaatteita vain ompelimon kankaista.
- Elisa ompelisi vaatteita vain ulkomailta haetuista kankaista.
- Elisa ei ompelisi vaatteita uusista muotikankaista.
- Elisa valmistaisi vaatteet hyvin, eikä niitä löytyisi "halpiskauppojen" hyllyiltä.

VERKK[☆]-
LUKKI